

BUDAKALÁSZI

XVI. évfolyam | 4. szám
2022. május

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Калазу

Vigyázz a madárra!
Május 10. Madarak és fák napja

A TARTALOMBÓL

- Településrészenkénti fórumok Budakalászon
- Bemutatkozik az új háziorvos, dr. Hoffer Gábor
- Sétára fel! - Tündérmanó ösvény a Szalonka utcai Nyitnikék Óvoda környékén
- Állagmegóvási munkálatok a Kálvária-dombon
- Különleges fáink

Újrapapír

BUDAKALÁSZI PATAKOK

Az Önkormányzat pályázatot írt ki a felszín alatti vizek és vízgyűjtők monitorozására

(12-13. oldal)

TÖRTÉNELMI SPORTSIKER

Fennállása során először jutott be a Magyar Kupa elődöntőjébe a budakalászi férfi kézilabdacsapat

(29. oldal)

TISZTELT BUDAKALÁSZIAK!

KÖZÖSSÉGI GONDOLKODÁSUNK TÜKRE AZ OMSZK PARK HASZNÁLATA

Csaknem két év telt el azóta, hogy a budakalászi képviselő-testület új rendeletet fogadott el a közösségi együttélésről. Ebben számos, a kutyatulajdonosokat érintő lehetőség is szerepelt, amelyek régóta foglalkoztatták a helyi kutyatartók többségét. A több egyeztetés után, közösen megalkotott parkhasználati szabályok betartásáról sajnos egyre több a negatív visszajelzés. A kutyások és nemkutyások közötti megállapodásnak pedig éppen az volt a legnagyobb értéke, hogy a közös parkhasználati szabályokkal méltányolták egymás igényeit. Az volt a kérés és a feltételezés, hogy minden érintett éljen, ne pedig visszaéljen a lehetőséggel: figyeljünk egymásra, tartsuk be a szabályokat. Idősebb, hogy újra terítékre kerüljön a téma.

A 2020-ban megalkotott rendeletet természetesen társadalmi egyeztetés is megelőzte, melynek részeként Beszéljünk meg! címmel kutyás lakossági fórumot is tartottunk a Faluházban. A 2011 Egyesület kezdeményezésére megalakult kutyás munkacsoport tagjai, illetve meghívott vendégként az Eb Ovo Egyesület szakemberei a lakosság segítségével igyekeztek körbejárni a felelős eb-tartás kérdéseit. Már akkor egyértelmű volt, hogy az új szabályozás úgy lehet működőképes hosszú távon, ha a mindenki együttműködik, hozzájárulva ezzel a kutyás-nem kutyás társadalom békés közterület-használatához. Az elfogadott rendelet csak az Omszk parkra vonatkozóan tett engedményeket, a többi budakalászi közparkban nem kerültek feloldásra a kutyás korlátozások.

A bevezetett szabályozás legfontosabb elemei az alábbiak voltak:

- **Az Omszk park nyugati, északi és keleti oldalán, a térkövel burkolt sétányon, illetve azon kívül, a parttól távolabb eső részeken PÓRÁZON VEZETVE MEGENGEDETT a kutyasétáltatás.**
- **A József Attila utca és 11-es út találkozásánál LE LEHET VINNI A KUTYÁT FÜRDETNI az Omszk-tóhoz,**
- **Más helyen azonban NEM LEHET keresztezni a futópályát. Itt táblák figyelmeztetik a futókat és sétálókat a keresztirányú kutyás forgalomra.**
- **A Kahl am Main sétányon továbbra is TILOS kutyát sétáltatni, viszont a Sport utcai kutyafuttató felől az Auchan irányába megnyílt egy átjáró.**
- **A kutyával látogatható területeken további szemetesek kerültek ki.**

Az új rendelet célja az volt, hogy megtalálja azt az egészséges egyensúlyt, amely révén a kutyás és nem kutyás lakosság igényeit is ki tudja szolgálni az Omszk park anélkül, hogy egymást feltétlenül zavarniuk kellene. A békés és fegyelmezett egymás mellett élést, a szabályok betarthatóságát egyfelől a parkban olyan tájékoztató táblák kihelyezése segítette, amelyek pontosan megmutatják a területi lehatárolást a kutyások részére.

Másfelől a park területe kamerarendszerrel van ellátva és a sétányon hangosbemondó is rendelkezésre áll, amelyen keresztül meg is lehet szólítani az esetleges szabálytalankodókat, szükség esetén pedig rendészt lehet küldeni, aki a helyszínen akár szankcionálhatja is a szabálytalanságot.

Természetesen nem ez a cél, de az új szabályozás egyúttal teszt is volt, ami a parkhasználat egyfajta érettségi vizsgájaként is felfogható, ki mit kezd az új szabályokkal. Szűk két év elteltével elmondhatjuk, hogy a parkba látogatók sajnos egyre többször szegik meg az előírásokat, pedig több odafigyeléssel ezek a közösen megalkotott szabályok könnyen betarthatók lennének.

Az eddigi tapasztalatok szerint a legtöbb szabálytalanság a póráz használatának hiányából és a nem engedélyezett területen kutyával való sétákból adódik.

Továbbra is kérjük, hogy kutyát csak pórázzal sétáltassanak, ahogyan azt egyébként a legtöbben teszik is. Kérjük, hogy mindenki szedje fel a kutyagumit és – ne a köztéri szemetesekbe, hanem – az erre a célra kihelyezett és fedéllel rendelkező szemetesekbe tegyék a kutyaurüléket. Ilyen szemetesből immár öt darab van a park területén, a főként a kutyával szabadabban látogatható oldalon. Sokat gondolkodtunk a megoldáson, továbbra sem cél a visszalépés, de rendészt nem tudunk minden pillanatban, mindenki mellé állítani. A szabályokat mindenkinek belső elhatározásból kellene betartania, és fontos lenne, hogy a kutyások egymást is figyelmeztessék, ha kell.

Annak idején megoszlottak a vélemények arról, hogy mennyire szerencsés bevinni a kutyákat az Omszk-parkba. A horgászok például a víz tisztaságának megőrzését, illetve megfelelő körülményeket hangsúlyozták. A futók futni, a babakocsis, kismotoros családok sétálni, a fűben játszani, de a kutyások ugyancsak joggal szeretnének ott lenni. Valószínűleg a Pareto-elv általános szabálya itt is érvényesül és a kutyások 80 százaléka betartja a rendet. Pórázt használ, ott engedi a tóba a kutyáját, ahol ezt lehetővé tettük, összeszedi a kutyaurüléket és a megfelelő helyre dobja ki. A Kahl am Main sétányon való kerékpáros közlekedésre nem csak a KRESZ vonatkozik. A közösségi együttélés szabályairól szóló rendelet részeként sebességcsökkentést is kérünk, illetve azt, hogy egy rövid szakaszon szálljanak le, és inkább tolják a kerékpárt.

A békés egymás mellett élés az Omszk parkban sem egyszerű, de nem lehetetlen. A korábbi kezdeményezés hosszú távú sikeréhez azonban minden érintett szereplő felelősségteljes közreműködése szükséges. Szokták mondani, hogy a feladathoz fel kell nőni. Kívánom, hogy mi itt Budakalászon ebben is példát mutassunk!

dr. Göbl Richárd
polgármester

LAKOSSÁGI
FÓRUMOKTELEPÜLÉSRÉSZENKÉNTI FÓRUMOK AZ
ÉLHETŐ BUDAKALÁSZ PROGRAM JEGYÉBEN

Nagy fába vágta a fejszét a budakalászi önkormányzat, amikor a 2011 Egyesület programjának megfelelően elindította a városrendezési eszköztár teljes felülvizsgálatát, az Élhető Budakalász elnevezésű településfejlesztési programot. A munka tavaly elkezdődött, a helyzetértékelést segítő lakossági kérdőívet csaknem hatszáz budakalászi töltötte ki, a fókusz-csoportos találkozókon pedig a helyi civilek, egyesületek, vállalkozók és intézményvezetők mondták el véleményüket, javaslatukat. A megalapozó vizsgálat és a fejlesztési irányok bemutatása után készül el a Településfejlesztési Konceptió, amely az alapját képezi a Településrendezési Tervnek, az új Helyi Építési Szabályzatnak és a Szabályozási Tervnek. A Településfejlesztési Konceptió vitaanyagát a készítőik településrészenként külön-külön mutatták be.

ÓFALU, VASÚT SOR ÉS ALSÓ „MADÁRUTCÁK”

A Kalász Suliban tartottuk meg az Élhető Budakalász program első településrészenkénti lakossági fórumát. Az eseményre az Ófalu, a Vasút sor és az alsó „madárutcák” lakóit vártuk. A Településfejlesztési Konceptió vitaanyagának bemutatása után a helybéliek kérdéseivel és hozzászólásaival folytatódott a találkozó.

Kálmán Kinga főépítész tájékoztatójában kiemelte: a településrészenkénti fórumok célja, hogy a tervezők bemutassák azt a munkát, amely a város jövőjét hosszú időre fogja meghatározni. Jelezte, a lakosoktól arra várnak visszajelzéseket, hogy a 10-15 év múlva milyennek képzelik el közvetlen lakókörnyezetüket.

Kálmán Kinga főépítész először a fórunsorozat céljairól beszélt

A várostervező KASIB Mérnöki Iroda képviselői elmondták: átfogó, komplex munka alapozta meg a koncepció elkészítését, és a lakossági felmérésből kiderült, hogy az itt élők számára fontos a helyi kötődés erősítése, a helyben maradás igénye, az életminőség javítása, a Duna-part és a város rekreációs övezetének jobb helyi kihasználása, a gazdasági szerkezet 21. századi átalakítása és a közterületek fejlesztése.

Az Ófalu, a Vasút sor és az alsó „madárutcák” lakóinak legfőbb problémája a helyben élők érdekeivel ellentétes koncepció nélküli településfejlesztés eredménye. Az elviselhetetlen forgalom, a zaj- és légszennyezettség súlyos hagyaték, amely ma már nehezen orvosolható, de a feladat a városvezetés számára nem megkerülhető. Az előttünk álló időszak egyik fő feladata az átmenő gépjárműforgalom csökkentése lesz.

A hagyományos városkép megőrzése mellett egy olyan reprezentatív városi park kialakítása is az elképzelések között kapott

A KASIB Mérnöki Iroda képviselőjében először Varga Ötvös Béla kapott szót...

A fórumon elhangzott: a Közlekedés Tervező Iroda együtt dolgozik a városfejlesztőkkel, ugyanis a Településfejlesztési Konceptió kulcskérdése a jelenlegi helyzet javítása. Bősze Sándor irodavezető két, sokat mondó adattal adott nyomatékot a téma fontosságának: munkanapokon, a reggeli csúcsidőben mintegy 700 jármű érkezik Budakalászra Pomáz irányából, illetve ebben az időszakban nap mint nap 2700 ember indul el HÉV-vel dolgozni. Nem véletlen, hogy az északi elkerülő útszakaszt, az M0-s autópályát meghosszabbítását és a HÉV-fejlesztés ügyét kiemelten kezeli az Önkormányzat is.

A hozzászólások után Kálmán Kinga főépítész jelezte: a fórunsorozat célja, hogy ismertessék a tervezők az előzetes vélemények tükrében milyen javaslatokat tettek le eddig a városvezetők asztalára. Ezek véglegesítéséhez várják a városrészek lakóinak véleményét is. A fő kérdés, hogyan lehet jobb az élet az adott településrészekben, ennek nyomán pedig az egész városban.

MEGTARTANI AZ ÉRTÉKEKET, MEGOLDANI A
PROBLÉMÁKAT

A Pataktart Általános Iskola adott otthont az Élhető Budakalász program második településrészi lakossági fórumának. A találkozóra a Taván, a Prekobrdo és a felső „madárutcák” lakóit vártuk.

Budakalász megtelt! A várostervező KASIB Mérnöki Iroda képviselői ezzel kapcsolatosan elmondták: városunkban megoldást kell találni a beépítések kontrolljára, a településrészek közötti kapcsolatok javítására, a gyalogos és a kerékpáros közlekedés lehetőségeinek bővítésére, illetve egy klasszikus városközpont kialakítása is a tervek között szerepel. Erre jó megoldást jelenthetne a Lenfonó területe a folyamatban lévő kármentesítés befejezése után.

helyet, ahol minden generáció megtalálhatja a kikapcsolódás lehetőségét. Az alsó „madárutcák” kertvárosi jellegének erősítése ugyancsak hangsúlyos elem a koncepcióban, csakúgy, mint a gyalogos és a kerékpáros közlekedés javítása.

...majd Miklós Klára beszélt az eddig elvégzett munkáról.

A Közlekedés Tervező Iroda vezetője, Bősze Sándor érdekes adatokkal támasztotta alá a munka fontosságát.

A Taván, a Prekobrdo és a felső „madárutcák” városrészekben közös megőrzendő érték a kertvárosi jelleg, a csendes lakókörnyezet, valamint a természeti és az épített értékek vé-

delme. Ugyanakkor problémát jelent az intézmények gyors megközelítése, a kereskedelmi és szolgáltató egységek hiánya, valamint igény lenne a közösségi terek, például játszótér kialakítására.

Budakalászon az előttünk álló időszak egyik fő feladata az átmenő gépjárműforgalom csökkentése lesz – hangzott el a fórumon. A jelenlévők a Patakpart Általános Iskola körüli, már folyamatban lévő fejlesztésekről is tájékoztatást kaptak. Elhangzott: a fő cél a megközelíthetőség javítása az iskola körzethatárán belüli területekről. A tervek elkészültek, az autós forgalom figyelembevételével kiemelt helyet kaptak a gyalogos és kerékpáros közlekedés lehetőségei. Az infrastruktúra-fejlesztés kiemelt eleme lesz a Klisovác utca megújítása, illetve a járdák kiszélesítése a gyermekek biztonságos közlekedése érdekében. További szilárd burkolatú utak és járdák is épülnek majd ezen a területen.

A több mint háromórás lakossági fórum második felében értékes hozzászólások és építő jellegű kérdések hangzottak el. Egy felvetésre válaszolva Kálmán Kinga főépítész hangsúlyozta: új beépítésre szánt terület kialakítása nincs a város tervei között. Az érintett területek vízgazdálkodása is szóba került. A szakemberek szerint a város két patakjának környezetrendezése lehet a kulcs, a lakóktól pedig elvárható az esővíz összegyűjtése a lakóingatlanok telkein a locsolás érdekében.

KLENITY – TÓPART LAKOSSÁGI FÓRUM A FALUHÁZBAN

A harmadik fórumot a Faluházban tartottuk meg, a Klenity és a Tópart kérdéseiről beszélgettünk.

Varga-Ötvös Béla a településfejlesztési-koncepciót megelőző kutatást ismertette, ami legerősebben egy online kérdőívre épül, aminek összetett kérdéseire válaszolva 600 lakos fejtette ki az elképzeléseit, véleményét. Korábban ismertetett eredmények közül két kérdésben értettek egyet legmagasabb arányban a válaszadók. Azzal, hogy Budakalász megtelt és hogy a lakók túlnyomó többsége itt szeretne maradni. Varga-Ötvös Béla kiemelte, hogy az országos arányokhoz képest Budakalászon többen dolgoznak otthonról, a naponta ingázók száma azonban így is jelentős.

Miklós Klára előadásában a lakókkal, civil szervezetekkel, egyházakkal és a helyi vállalkozókkal történt eddigi egyeztetések főbb tanulságait sorolta. Jelezte, a korábbi várostervezői és városvezetői gyakorlat sajnos nem adott megoldást Budakalász városközpontjának méltó kialakítására. A Klenity – Tópart terület a hegyvidéki területekhez képest sokkal jobban átjárható, a településrészekre inkább a gyűjtőutak erős forgalmát az arra nem alkalmas utcákban kikerülő autósok jelentik.

A Klenity-Tópart nagy előnye a szabályos utcaserkezet. A kertvárosi jelleg olyan értékek, amiket meg kell őrizni. A zsúfolt Klenity városrész bővítése lekerül a tervekről, a további beépítést a Föld-

hivatal a jó minőségű szántóterületet védő álláspontja szerencsére segítette megakadályozni. A városvezetés kizárólag rekreációs és közösségi hasznosításban gondolkodik, a Földhivatali egyeztetések során körvonalazódik egy megfelelő közpark fejlesztésének lehetősége.

Budakalász megtelt, de a város belső területeinek üres telkein a jelenlegi szabályozás alapján még akár 1500 lakást ki lehetne alakítani, ami hatalmas szám. A lakóterületeket érdemes visszaszorítani a környezet megóvásának érdekében, illetve fejleszteni kell a korábban lakóövezetbe vont, beépült területek köztereit.

Érdemes újragondolni a megengedett gazdasági tevékenységeket is annak érdekében, hogy a lakóövezetet ne zavarhassa a gazdasági tevékenység.

Miklós Klára, a KASIB településtervezője kiemelte, hogy a Barát-patak gátjának területe különösen értékes zöldterület, azonban jelenleg nem lehet megfelelően használni. Nyáron nem megoldott az árnyékolása, nincs elég lehetőség leülni, beszélgetni. A József Attila utca forgalmát csillapítani kell, a Lenfonóval szemben elhelyezkedő területnek (mostani zöldeséges) pedig közösségi funkciókat kellene ellátnia, bár a terület nem önkormányzati tulajdon. További fontos cél az is, hogy a kialakított zöldfelületeket hosszú távon zöldfelületként használja a város. Erre garanciákat kell találni.

Az Omszk-tó környezetének magas átmenőforgalmát meg kell akadályozni, hiszen ezen rekreációs – lakó területen nem lehet átmenő forgalom. Emellett érdemes lenne a város egész területén 30km/órás sebességkorlátozáson gondolkodni, hogy a kerékpárosok és autósok ne jelentsenek egymás számára akadályt.

Az autóforgalom szabályozására egy városkártya rendszer, illetve a kívülről érkezők számára egy fizető parkoló rendszer kialakítása célravezető lehet.

A fórum nagyon informatív és konstruktív hangulatú volt. A hozzászólók a kis utcák forgalmának problémáját, az Omszk-tó Karl am Main sétányának nagy forgalmát és azt nehezítették, hogy a tónak kifejezetten egy oldalára összpontosul a forgalom, a foci pályára keltette forgalom és zaj pedig különösen zavarja a lakókat, akik otthonuk környezetében autóval sem tudnak megállni. A forgalmat ellenőrizni tudó rendszerek létszámát az Önkormányzat igyekszik emelni, jelenleg is van nyitott álláspályázat. A bevásárlóközpont gyalogos és kerékpáros elérésére pedig igyekeznek megoldást találni új útvonal kialakításával, ami sajnos magánterületet is érint, így a tervezés nehézségekbe ütközött, de az Önkormányzat nem tett le a megvalósításról.

A lakossági fórumsorozat lapzártánk után folytatódott, és május első hetében ért véget.

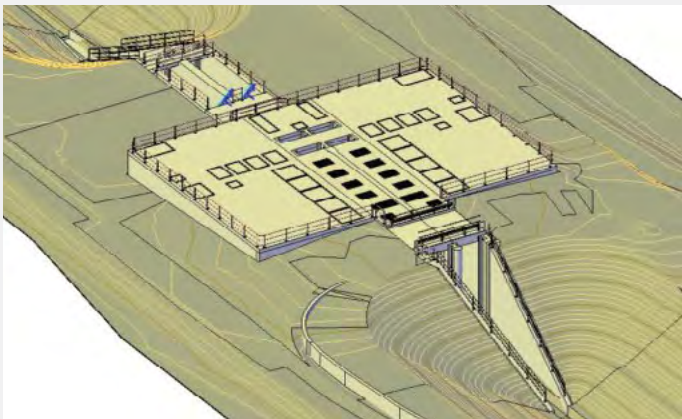

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

LAKOSSÁGI FÓRUM A ZSILIPÉPÍTÉS RŐL

A Barát-patak torkolatba épülő zsilip építéséről lakossági fórum volt a Faluházban. A Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság és a kivitelezést végző Aqua-General Kft. a város kérésére tájékoztatott a beruházás részleteiről. A projekt lakossági kommunikációja a beruházás szerves része, melyre a támogató külön forrást is biztosít.

Az uniós finanszírozású projekteknél elvárás az aktív lakossági kommunikáció, erre egy ügynökséget bíz meg az Országos Vízügyi Igazgatóság és a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóságból álló beruházói konzorcium (a kiválasztás kissé megcsúszott, a „hivatalos” lakossági tájékoztatás tehát csak ezután kezdődik el). Az önkormányzat kérését teljesítve és a feszült helyi érdeklődést érzékelve az „előzetes” fórumot a beruházók és a kivitelező saját szervezésben megtartották.

A KDVIzIG részéről Papanek László, az Árvízi Főosztály vezetője mutatta be a zsilip építésének szakmai hátterét, az indokoltságát és működési elvét. Megtudhattuk többek között:

- a zsilip a Duna áradásakor való lezárásával megakadályozható a Barát-patak visszaduzzadása
- amennyiben a Dunai árvízzel egy időben a Barát-patakon villám árvíz alakulna ki, a zsilipbe épített szivattyúk a patakból a Dunába tudják emelni a vizet
- a zsilip Buda északi védvonalának és Budakalász-Pomáz-Szentendre öblözeti védművek határán helyezkedik el, közös célt szolgál
- a Budakalász-Pomáz-Szentendre öblözeti védművek magasság-hiányosak (kb. 50-90cm), a zsilip megépülése után lehetővé váló további védmű fejlesztések tervei elkészültek, ezeket Budakalász hamarosan megismerheti.

A fórumon elhangzott fontos kérdésekre válaszolva megtudtuk:

- szállítási útvonalra vonatkozóan a 3. kerület irányából való megközelítést többek közt a kishídra való rákanyarodási nehézség és a híd teherbíró képessége miatt kellett elvetni
- a kivitelező az út helyreállítások / kerékpározhatóság érdekében elterített zúzott követ a beruházás végén eltávolítja, az út szintje így nem emelkedik véglegesen
- időjárás függvényében a szárazabb időszakokban az utak locsolását sűrítik, azonban munkavégzés nélküli napokon a locsolást nem tudják biztosítani
- az időközben kátyúsodó utakat rendszeresen karbantartják, helyreállítják gréderrel és újra terítik – tömörítés alkalmazásával a további szintemelkedések elkerülésének érdekében.
- a szállítási útvonal ellenőrizhetősége érdekében a lakossági és önkormányzati kérés alapján célforgalmi korlátozás helyett csak engedéllyel lehet majd behajtani

- a zsilip „nedves próbájára” a lakossági érdeklődőket is szeretettel látják majd
- a zsilip informatikai hálózatát 4G technológiával tervezik, sajnos ennek farvizén a lakossági internet ellátottság fejlesztése nem várható
- az önkormányzathoz intézett kérésre, a behajtási engedélyes szakaszok 2 hetes fokozott kampány szerű ellenőrzésére, ígéretet kapott a hallgatóság

A fórum végén a jelenlévők ígéretet kaptak a KDVIzIG-től, hogy rövidesen egy erre kialakított honlapon a kiválasztott kommunikációs ügynökség minden építési információt közzétesz, a projektről szóló tudnivalókat pedig naprakészen tartja. Bizunk benne, hogy a kezdeti döcögő kommunikáció valóban szárnyra kap a következő hetekben.

A BUDAPEST FEJLESZTÉSI KÖZPONT SZAKEMBEREIVEL TÁRGYALTUNK A HÉV-FEJLESZTÉS RŐL

Az Önkormányzat szakemberei, a városvezetők és a projekt tervezői újabb tárgyalási fordulót tartottak a H5 szentendrei HÉV agglomerációs szakasza felújításának terveiről. A megbeszélés középpontjában a februárban tartott online lakossági fórumon bemutatott budakalászi elképzelések pontosítása és továbbfejlesztése állt.

A februári online fórumon megismerhettük az agglomerációs szakasz fejlesztési terveit, az érdeklődők elmondhatták a véleményüket és feltehették a beruházással kapcsolatos kérdéseiket. A H5-ös Szentendrei hév fejlesztésének I. ütemében az agglomerációs szakaszon komplex pályarekonstrukció történik, ebből adódóan lehetőség nyílik a szerelvények sebességének növelésére is. Budakalászon, Pomázon és Szentendrén egyedi megjelenésű, akadálymentesített állomásokot terveznek, így az állomások és környezetük teljes egészében megújulnak. A Lenfónó, Szentistvántelep, Pannóniatelep esetén pedig egységes arculatú típusmegálló kialakítása szerepel a tervekben. A teljes vonalra akadálymentesített peronok kerülnek, megújul az utastájékoztatás, a kerékpárok (B+R) és autók (P+R) számára pedig parkolókat terveznek. A Beruházó jelezte, hogy a most bemutatott bírálati terveken már csak apróbb módosításokat tudnak eszközölni, mert a tervek véglegesítése és Hatósághoz történő beadása hamarosan megtörténik.

TESTÜLETI ÜLÉS ÉS KÖZMEGHALLGATÁS VOLT A FALUHÁZBAN

Közmeghallgatással egybekötött testületi ülés volt Faluházban. Az eseményre elfogadta a városvezetés meghívását körzetünk újonnan megválasztott országgyűlési képviselője, dr. Vítályos Eszter, aki az első napirendi pontban tárgyalt dunakanyari világörökségi értékek védelte nyilvánítását márciusban kezdeményezte. Rövid hozzászólásában megindokolta a kezdeményezést és elmondta: az előttünk álló négy évben ezen kívül is a térség minden lakójáért, így a budakalásziakért is dolgozni fog.

A megjelentek ezt követően Székely Zoltánt köszöntötték, miután ünnepélyes keretek között átvette a Kalászi Pajzs Érdemérmét dr. Göbl Richárd polgármestertől.

A képviselő-testület ezután hat napirendi pontot tárgyalt. Elsőként javaslatot fogadtak el a Pilis-Dunakanyar UNESCO világörökséggé nyilvánításának támogatásáról. A határozat szerint Budakalász támogatja az Átölel a Pilis-Dunakanyar Egyesületen keresztül kezdeményezni kívánt javaslatot, mely szerint legyen a Pilis-Dunakanyar az UNESCO világörökség része. A képviselő-testület kiemelten javasolta az alábbi budakalászi helyszínek felvételét világörökségi várományosként: vélelmezett Árpád-kori leletek; a Pálos kolostor Budakalász határában, Budakalász régészeti lelőhelyei; a Gyógynövény Kutató Intézet és a budakalászi dunai partszakasz.

A testület elfogadta a Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézmény, valamint a Szentendrei Rendőrkapitányság 2021. évi beszámolóját. Ez utóbbiról korábban mi is részletesen írtunk.

A képviselő-testület arról is határozott, hogy az önerővel támogatja a Nyitnikék óvoda hátsó udvari löszfal partfal-omlásának helyreállítását. A munkálatok várhatóan 46,3 millió forintba kerülnek, ennek tíz százalékát vállalja a város az általános tartalékkeret terhére, miután vis maior támogatás címen támogatási igényt nyújt be a Belügyminisztériumhoz.

A napirendi pontok után megkezdődött a közmeghallgatás. Elsőként dr. Göbl Richárd polgármester számolt be a tavaly őszi óta eltelt időszak legfontosabb önkormányzati eseményeiről, a Budakalászon megindult, illetve előkészített rengeteg fejlesztésről.

Szólt a közlekedésbiztonsági pályázat eredményeként megépült Lenfonó járdáról, a rövidesen a HÉV megállóba kerülő biztonsági kameráról, az Omszk parki játszótér rövidesen elkezdődő fejlesztéséről, a Berdőban kezdődő útépitésről.

Beszélt a Patakpart Iskola körüli úthálózatfejlesztésről, melynek holnap jár le a kivitelezői pályázata. Szólt a Faluház udvarának rekonstrukciójára és a Telepi Óvoda korszerűsítésére elnyert közel 400 millió forintról és egy másik sikeres kezdeményezéséről, melynek nyomán a Kalász Suliban végre tornaterem épülhet.

Szólt a lakossággal folytatott intenzív párbeszédéről, az Élhető Budakalász településfejlesztési program lakossági fórumairól és a készülő új településrendezési, építési szabályokról.

Dr. Göbl Richárd beszélt a Budakalász északról elkerülő út kivitelezői tender ajánlati szakaszának lezárásáról is, ezt azt jelenti, hogy a szükséges költségvetési források után a beruházó NIF Zrt. a következő hónapokban megkötheti a kivitelezői megállapodást és megkezdődhet végre az építkezés.

A polgármester szólt a Vasút sori új óvoda építéséről is. A kivitelezői pályázat napokon belül zárul, rövidesen itt is megkezdődhet az építkezés. Jelezte, 13 év után végre új óvoda épül Budakalászon, és a tervek szerint jövő ősszel meg is nyithat majd az új Vasút sori ovi.

Az egykori szövőgyár területén az önkormányzat által feltárt környezet-szennyezés kapcsán elmondta: jelentős siker, hogy az állam elfogadta a városvezetés érveit és állami közreműködéssel néhány héten belül megkezdődhet a vízbázis védőterületén álló egykori gyárterület környezeti állapotának teljes feltárása. Ez az első lépés a Lenfonó kármentesítéséhez és az azt követő fejlesztéshez és közösségi hasznosításhoz.

Polgármester úr szólt arról is, hogy az új felnőtt háziorvos rövidesen munkába áll, ugyanakkor jelezte, hogy az iskolaorvosi praxisba tovább keresik a megfelelő szakembert.

Ezt követően Forián-Szabó Gergely és Nagel István alpolgármesterek válaszoltak az előzetesen, írásban feltett kérdésekre. A folytatásban a megjelent budakalásziak további kérdéseket tettek fel, több témával kapcsolatban pedig a véleményüket is megfogalmazták. Az Élhető Budakalász program alakulásáról és a helyi közlekedés nehézségeiről, a településképi rendelet betartatásáról, az önkormányzati ingatlan-elővásárlási jog gyakorlásának korlátairól, az Arany János u. 3. szám alatti önkormányzati ingatlan jogi helyzetéről egyaránt szó esett, csakúgy, mint a fásítási program alakulásáról.

A testületi ülés, illetve a közmeghallgatás az érdeklődő budakalásziak számára távolról is követhető volt a város közösségi oldalán.

SZÉKELY ZOLTÁN KAPTA IDÉN A KALÁSZI PAJZS ÉRDEMÉRMET

Székely Zoltán kapta idén a Kalászi Pajzs Érdemérmet. Az elismerést az áprilisi képviselő-testületi ülésen adta át dr. Göbl Richárd polgármester.

A Kalászi Pajzs városi elismerés eredetileg a rendvédelemmel, közbiztonsággal foglalkozó, és a helyi szinten mértékadó módon feladatot ellátó állami, önkormányzati, rendvédelmi szerv vagy civil szervezet tagjának adományozható. A városi díjak odaítélését érintő rendelet két évvel ezelőtti módosításának köszönhetően erre a helyi díjra már nem csak rendészeket és további rendvédelmi dolgozókat jelölhettek a budakalásziak, hanem hétköznapi hősöket is, akik tettükkel egy vagy több ember életére gyakoroltak nem mindennapi hatást.

A közmeghallgatással egybekötött képviselő-testületi ülésen Székely Zoltán vehette át a Kalászi Pajzs Érdemérmet és a díszoklevelet dr. Göbl Richárd polgármestertől.

A díjazott ötven éve, 1972-ben került Budakalászra. Az eltelt évek, évtizedek során folyamatosan résztvevője volt Budakalász életének. Aktívan részt vett a település polgárőrségének megalakításában, három éven keresztül a vezetője is volt. A nagy árvizeknél bizonyította szakmai felkészültségét, rátermettségét. 2002-ben, 2010-ben és 2013-ban a mentés irányításának fontos szereplője volt. 1998-ban létrehozta a Testvérkapcsolatok Egyesületét, amelynek keretein belül 2015-ig végezte a munkáját: a testvértelepülésekkel együtt táborokat, kirándulásokat szervezett. Budakalász és testvértelepüléseinek értékét vitte magával és adta tovább. Sok lövétei család az ő segítségével tudott egzisztenciát kialakítani.

Olvasóink nevében is gratulálunk az elismeréshez!

MÁR AZ ÓFALUBAN IS LE LEHET ADNI A HASZNÁLT SÜTŐOLAJT

Április 5-től a Kalászi Idősek Klubja Táncsics Mihály utca 19. szám alatti épületének udvarában is leadhatjuk a használt sütőolajat.

A használt sütőolaj esetében kiemelten fontos a szelektív gyűjtés, mert egyetlen csatornába öntött liter használt olaj akár százezer liter élővíz is képes elszennyezni. A használt sütőolaj leadását ezért szorgalmazzuk. Kérjük, zárható műanyag flakonban juttassa el a budakalászi átvételyekre, hogy az ne kerülhessen a szennyvízelvezető csatornába, a vizekbe, talajba vagy akár kommunális lerakóba. A használt sütőolaj kiváló biodízel alapanyag, minden cseppje érték.

Április 5-től a Kalászi Idősek Klubja Táncsics Mihály utca 19. szám alatti épületének udvarában is leadhatjuk a használt sütőolajat. Az olaj bedobása nyitvatartási időben történik, ami hétfőtől péntekig 08:00-19:00, szombaton és vasárnap pedig 09:00 és 15:00 között lehetséges.

Budakalászon már több helyen is lehetőség van erre: a Zeneiskolánál és a Szentistvántelepi Iskolában is elhelyezték a gyűjtőedényt. Az Önkormányzat a városban még több gyűjtőedény elhelyezésén dolgozik annak érdekében, hogy minden lakó kényelmesen le tudja adni a használt sütőolajat.

A szolgáltató minden leadott liter sütőolaj után 25 forintot fizet, alapítványi célok támogatására.

INTÉZMÉNYI HÍREK

Kalász Suli

NÉMET NYELVVIZSGA

Iskolánkban második alkalommal szerveztük meg 8. évfolyamos német nemzetiségi nyelvet tanuló diákjaink számára a DSD1. nemzetközileg elismert német nyelvvizsgát. Az írásbeli vizsga idén március 9-ére esett. A diákok németórán szorgalmasan készültek a megmérettetésre, ami szép lezárása a 8 év némettanulásnak. Idén 10 tehetséges tanulónk tette próbára tudását. A szóbeli vizsga március 31-én zajlott, amire ppt-bemutatóval és hétköznapi szituációkkal, kérdésekkel készültek a diákjaink. Minden tanulónk sikeresen teljesítette ezt a megmérettetést!

Patakpart Általános Iskola

TAVASZI TÜSTÉNKEDÉS A PATAKPARTON

Iskolánk tanulói és pedagógusai az elmúlt hónapban sem tétlenkedtek, versenyekben és sportolásban gazdag tavaszi hónap áll mindannyiunk mögött.

A Patakpart Általános Iskola által március végén megrendezett, első versmondó délutánon, alsós és felsős diákjaink bátran és lelkesen álltak ki a közönség elé, hogy elszavalják választott verseiket. Érzelmi hullámvasútra ültettek minket a gyerekek, hiszen a klasszikus, kedves és a modern, vidám gyerekverseket a felső évfolyamos tanulóink által választott komoly és mély művek követték.

Az április elején megrendezett Szentendre Térsége Népdalversenyén Takács Ágoston és Takács Benedek ének kettősök-hármasok kategóriájában arany minősítést, Dulicz Gréta és Katona Minna Mária ugyanebben a kategóriában bronz minősítést értek el. Köszönjük a felkészítést ének-tanárnőjünknek, Dittert Alexandrának, és gratulálunk mindannyijuknak a kimagasló eredményhez!

Az április 9-i Tófutáson, a zord idő ellenére iskolánk tanulói és tanárai jelentős számban vettek részt. Ugyanezen a szombaton, Pomázon megrendezésre került a Dunakanyari Versíró és Versmondó Verseny, melyen Barta Nikolettta 7.j osztályos tanulónk a versíró versenyen 1., saját vers

Szentistvántelepi Általános Iskola

KÖZBIGYÓ PROJEKT

A Közbigyó Projekt világos célokra és a gyerekek már meglévő erősségeire épít. A projektmunka során a gyerekek 4-5 fős csoportokba szerveződve, közösen létrehozhatnak valamit, amit ők találtak ki és minden lépésben ők valósítanak meg. Minden csoporthoz tartozik egy mentorszülő, aki segíti a csoport munkáját. A feladat befejezése után minden csapat a saját értékelő lapján összefoglalja a sikerhez vezető utat, lépéseket, a buktatókat és tanulságokat.

KOLLÉGANŐNK LONDONBAN

Pócsik Zsuzsanna kolléganőnk a High-Tech Suli meghívására Londonban töltött 3 napot egy szakmai kiállításon. Zsuzsa beszámolója a

KIEMELKEDŐ MATEKOS SIKEREK

Az idei Zrínyi Ilona Matematika-verseny megyei díjazottjainak eredményhirdetésére a gödöllői Premontrei Iskolaközpontban került sor. Iskolánkat Lengyel Veréna, 6.c osztályos tanulónk képviselte, aki bejutott az országos döntőbe. Nagyon büszkék lehetünk Verénára, mert nem csak iskolánkat, de egyetlen bejutóként Budakalász mindhárom iskoláját is képviselte.

A Váci Tankerületi Matematikaversenyen három évfolyamon képviseltük magunkat, és ahol indultunk, ott első ill. második helyen végeztek tanulóink. Így az 54 tankerületi iskolából Budakalászt a mi iskolánk képviselte, és a Kalász Suli tanulói hozták el a legtöbb jeles helyezést.

5. évfolyam: Schäffer József 5.a - 1. helyezés

6. évfolyam: Ladányi Nóra 6.b - 2. helyezés

8. évfolyam: Petneházi-Kovács Bonifác 8.b - 1. helyezés

előadása kategóriában pedig 3. helyezést ért el. A verseny során külön díjban részesítették iskolánkat további 4 diákját: Szabó Lottit (5.g), Dembinszky Panát (6.s), Thész

Lucát (7.j) és Knob Samut (7.j). Minden elismerésünk a gyerekeknek és felkészítő tanárunknak, Rédlyné Kovács Gabriellának!

A tavaszi szünet előtti utolsó tanítási napon került sor iskolánk tornacsarnokában a „Velünk kerek a világ - Sulikézi Sportfesztivál”-ra, ahol alsó évfolyamos tanulóink vegyes csoportokba rendezve oldottak meg mozgásos, játékos feladatokat. A Magyar Kézilabda Szövetség által támogatott rendezvény szakmai vezetője Mitróné Sergő Virág tanárnő volt, a Budakalász SC sportolói mellett felső évfolyamos diákjaink is részt vettek a rendezvény lebonyolításában. A fesztivál májusban folytatódik.

A tavaszi szünetet követően, iskolánkban tartott nevelés nélküli munkanap keretében Dr. Kiss Dániel tartott munkatársaink számára gyakorlatorientált elsősegély és újraélesztési tanfolyamot, mely során kollégáink, vészhelyzet esetén alkalmazandó tudásra tettek szert.

2022 londoni BETT Showról: „Több magyarországi kollégám mellett, én is egy fantasztikus lehetőséget kaptam a High-Tech sulitól és idén 2022. 03. 23-25 között részt vehettem a világ legnagyobb és legizgalmasabb oktatástechnológiai seregszemléjén, a BETT Show 2022-n Londonban. Az expo a legújabb pedagógia módszereket és világszínvonalú tartalmakat, technikákat mutatta be. A magyar küldöttség tagjaként rengeteg pozitív tapasztalattal és szemlélettel lettem gazdagabb. Az expon szuper robotot, eszközt, illetve kiegészítő csomagot, szoftvert láthattam, amik még hatékonyabba tehetnék az oktatást. Hiszek abban, hogy napjainkban gyermekeink felkészítése a jövőre kulcsfontosságú és ennek nagyon fontos része a digitális kultúra elsajátítása.”

A FÖLD ÓRÁJA

Március 26-án szombaton 20:30-21:30-ig sétálni hívtuk iskolánk tanulóit és szüleit. Erre a lámpás felvonulásra immár hagyományként tekintünk, hiszen évek óta minden évben a Föld óráján arra biztatjuk a lakókat, így az iskola körül élők is, hogy egy órára oltsák le a világítást és kapcsoljanak ki az otthonukban minden elektronikus berendezést, ezzel is kifejezve támogatásukat a természeti értékeink megóvásáért.

NYÍLT ÓRÁK

2022. április 6-án délelőtt nyílt napot tartottunk a leendő elsősök szüleinek. Nem csak a tanítási órákba engedtünk bepillantást, hanem megmutattuk a High-Tech teremben rejlő lehetőségeket, illetve a nap végén az elsős és második néptáncosaink tartottak egy bemutatót, amellyel minden jelenlét lenyűgöztek. A High-tech termet a tavalyi tanévben egy pályázaton nyertünk, azóta már több pályázaton is részt vettünk, ahol sokféle apró kis robottal is gazdagodtunk, melyeket nagyon jól tudjuk használni az alsósok oktatásában. Régi vágyunk teljesült, amikor a 2020-2021-es tanév elején Pukli Gabi, a Lenvirág Táncegyüttes művészeti vezetője becsatlakozott a csapatunkba, és hosszú álmodozás után végre az iskolánkban is elindult a néptánc oktatás.

SZÍNJÁT SZÓK KURITYÁNBAN

Évek óta fontos feladat a szentistvántelevi színjátszó szakkör számára, hogy felkeresse a kurityáni állami nevelőotthon és hetesiskolát. A járvány miatt másfél éve voltunk náluk utoljára az énekkarosokkal és a színjátszókkal, idén is karácsonykor nagyszabású gyűjtést rendeztünk iskolánkban számukra. Szép volt látni idén, milyen komoly könyv- és já-

téktárat rendezett be a kurityáni iskola azokból az adományokból, amit tanulóink küldtek karácsonyra. Április 7-én kora hajnalban indultunk. Először a miskolci Színház-történeti Múzeumba mentünk, ahol egy izgalmas múzeumpedagógiai foglalkozáson vettünk részt.

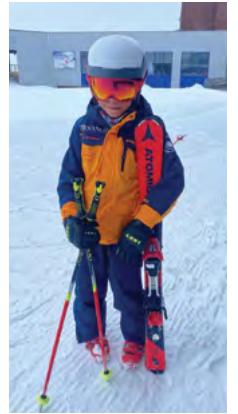
Kora délután érkezünk az otthonba, ahol már örömmel, ünneplőbe öltözve vártak ránk a gyerekek.

Először gyönyörű bábozást láthattunk tőlük, majd mi adtuk elő a „Szélike királykisasszony” című mesejátékot. Ezután színjátszóink 5 féle kézműves műhelyfoglalkozást vezettek le a hetesiskolások kollégiumi szobáiban az általuk előre kitalált és előkészített eszközökkel.

A foglalkozások után megvendégtük a gyerekeket otthonról hozott saját sütésű süteményekkel. Nagy ölelésekkel, pozitív érzésekkel váltunk el egymástól.

Hisszük, hogy nagy szüksége van a gyerekeknek arra, hogy belelássanak a leszakadó régiókban élő különösen nehéz sorsú kortársaik életébe, hétköznapijaiba. Ezáltal erősödik bennük a felelősségtudat és a segíteni vágyás, tudás tapasztalata.

Nagyon büszkék vagyunk MÁTÉ ZSOMBOR 1.c osztályos tanulónkra, aki csapattársaival 2. helyezést ért el Svájcban egy rangos síversenyen.

Zeneiskola

Volt növendékek koncertje

Március 26-án újabb jubileumi alkalmat szerveztünk, ahol előadóművésszé vált egykori növendékeink léptek fel. Eredics Salamon klasszikus furulyán játszott – bár iskolánkban annak idején népzenei tanult –, Polonkai Renáta opera és operett áriákat, valamint Fenyves Krisztián és Fazekas Barbara négykezes muzsikát adott elő. A két szólista kísérője Lozsányi Soma tanár úr volt. Nagyon büszkék vagyunk tehetséges tanítványainkra és tanáraikra (Bokor György, Lachegyi Imre, Eredics Gábor, Tóth Orsika, Magyar Szilvia, Lovas László).

2022. április 9-én rendkívül sok minden történt a Zeneiskola háza táján. A XI. Országos Czidra László furulyaverseny budapesti döntőjén Hoffmann Kincső szóló kategóriában Különdíjas, valamint Hoffmann Kincső, Wendl Julianna, Illényi Virág, Forián-Szabó Adél, Kisvölcssey Kinga kamarazene kategóriában III. helyezést ért el. Felkészítő tanárunk Reikort Ildikó, zongorakísérőjük Csizmadia Angelika volt.

A tahiótfalu Dunakanyari Ifjú Muzsikások Kamarazenei Találkozóján Bera Zsolt kürt duója - Lakos Mihály és Nagy Barnabás - szépen képviselte iskolánkat. A Váci Tankerület zeneiskoláiból 19 műsorszámot hallgatott meg és értékelt a rangos zsűri.

A KAMI gitárzenekara Károlyné Telek Judit vezetésével Gödöllőn járt Regionális Gitárzenekari Találkozó. A kalásziak a közös muzsikálás jegyében a szentendrei és pomázi gitárosokkal együtt is játszottak.

Még mindig ugyanezen a napon a XI. Országos Kalászi Tamburás Találkozó 2. év kihagyás után újra összejöttek a délszláv kultúra képviselői. Ezen a teltházas jubileumi rendezvényen vendégeink voltak a pomázi, szentendrei, kőbányai, nagykanizsai zeneiskolások, valamint a Vujcsics és Söndörgő tagjaiból egyesített zenekar és a TS Stobos. A műsorvezető Milosevits Péter: Kaláz parasza c. regényéből felolvasott hangulatos részletekkel színesítette a programot. Az esti táncbátát Vaizer Enikő vezette és a Babra pengette a talpalávalót, amihez olykor a zeneiskolás gyerekek is csatlakoztak, hogy így tanuljanak az 'öregektől'.

Isteni pljeszkavicát kóstolhattak a résztvevő muzsikások és az érdeklődő közönség a Budakalászi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat és a Hagyományörző Kulturális Egyesület jóvoltából. Jubileumi koncertjeinken meghívott vendégeinket támogatásként kapott Schieszl borral és a Jónás család által felajánlott jubileumi tollal és táskával ajándékoztuk meg. Köszönjük felajánlásait!

Minden növendéknek és kollégának szívből gratulálunk és nagyon köszönjük, hogy színvonalas fellépéseikkel képviselték az iskolánkat!

A budakalászi Tófutáson felállított jótékonyági büfében – ahol városunk Dévai Feri bácsijának gyűjtöttünk egy életminőségét javító egészségügyi berendezésre – Tóth Orsika és tanítványunk Hegyi Botond segédkeztek a Kalász pékség és a Faluház dolgozóinak. A zeneiskolában tovább folytatjuk a gyűjtést, várjuk adományait!

Hermeszné Uracs Mónika, intézményvezető

Wendl Julianna és Reikort Ildikó a Czidra döntőn

ÚJ ÓVODA

Április 7-én járt le az új Vasút sori óvoda építésére kiírt pályázati határidő

A kivitelező cégek április 7-ig adhatták be ajánlataikat az új Vasút sori óvoda felépítésére az építető és a későbbi üzemeltető Esztergom-Budapesti Főegyházmegyének. A városban napjainkban rengeteg fejlesztési projekt zajlik. Ez az óvoda a település régi álma, 13 éve nem épült új óvoda Budakalászon.

Az új ovi a korábban tervezettnél jóval tágasabb lesz, hiszen nem csak a korábbi kétszobás óvoda telkén fognak építkezni. Az Önkormányzat és a Főegyházmegye között létrejött megállapodás szerint az új épületet befogadó ingatlanokat Budakalász bocsátotta rendelkezésre és gondoskodott a kiviteli tervek elkészítéséről is.

A Vasút sori óvoda – függetlenül a felekezeti hovatartozástól – első sorban Budakalászon lakó vagy budakalászi tartózkodási hellyel rendelkező óvodáskorú gyermekek számára biztosít felvételt és óvodai nevelést. Nem körzeti óvoda lesz, vagyis Budakalász teljes területéről fogad majd jelentkezőket. Az Önkormányzat jelenleg három helyen, összesen 19 óvodai csoportot működtet, az új négy csoportos óvodával jelentősen csökkennek majd a jelenlegi magas csoportlétszámok.

A Vasút sori óvodát 2017-ben a szülők tiltakozása ellenére zárta be az önkormányzat, az épületet 2019 augusztusában le is bontották.

A Budakalász által korábban benyújtott óvodaépítési pályázatot a Pénzügyminisztérium 2020-ban elutasította, mert az akkori három csoportos épület terveinek megvalósítása a régió többi pályázatához képest nagyon drága volt.

Az új városvezetés ezt követően mindent megtett annak érdekében, hogy a város saját lehetőségeit jelentősen meghaladó több száz milliós beruházásra megoldást találjon. Hosszas tárgyalások után Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek szándéknyilatkozatot tett egy új, katolikus óvoda építésére a Vasút soron, a Szent Kereszt Felmagasztalása templom mellett. Az indoklásban kiemelték, hogy Budakalászon méltó helyen lesz az új intézmény.

Az Önkormányzatnak időközben sikerült megállapodnia a 2019-ben lebontott Vasút sori óvoda szomszéd telkének tulajdonosaival, ezt követően elkezdődhettek a tárgyalások a négy csoportos óvoda konkrét megvalósításáról. A kiviteli tervek elkészültek. A földhivatali telekalakítások is megtörténtek, majd a Főegyházmegye kiírta a kivitelezésre szóló pályázatot. A cégek a mai napig (április 7-ig) tudtak ajánlatot tenni a Főegyházmegyének.

Az intézmény működtetését a Főegyházmegye intézményfenntartásra szakosodott szervezete határozatlan időre, de legalább 15 évre vállalta. Az EKIF jelenleg a Főegyházmegye 22 közoktatási intézményének 44 tagintézményét, óvodákat, általános iskolákat, gimnáziumokat és művészeti iskolákat tart fenn és üzemeltet.

ADJUK LE!

Veszélyes hulladék leadás újra

2022-ben a veszélyes hulladék leadás időpontja: 2022. május 28., szombat, 8-14 óráig.

A háztartásokban képződött veszélyes hulladékot ezen a napon adhatják le a lakók a budakalászi, Klinger Henrik utcai hulladékgyűjtő pont előtti közterületen (Klinger Henrik utca, a Budakalász Lenfonó HÉV megállónál).

Leadható veszélyes hulladék fajták:

- akkumulátorok
- szennyezett csomagolási hulladékok
- veszélyes anyagokat tartalmazó festékek, tinták, ragasztók és gyanták (leadása csak zárt, csöpögésmentes edényben lehetséges)
- veszélyes anyagokat tartalmazó mosószer (leadása csak zárt, csöpögésmentes edényben lehetséges)
- növényvédő szerek (leadása csak zárt, csöpögés- és szóródásmentes edényben lehetséges)
- hulladékká vált toner
- hajtómű és kenőolaj (leadása csak zárt, csöpögésmentes edényben lehetséges)
- hajtógázos palackok
- elhasznált étolaj és zsír (olaj leadása csak zárt flakonban lehetséges)
- fénycsövek és izzók

- elektronikai hulladékok,
- gumiabroncsok (max. 4 db/ingatlan)

A fenti hulladékot csak külső szennyeződéstől mentes állapotban áll módunkban átvenni.

Kérjük az alábbi előírások betartását:

- csak érvényes budakalászi lakcímkártyával adható le veszélyes hulladék, a leadás érvényességét munkatársaink ellenőrizni fogják
- a gyűjtés során a különböző veszélyes hulladékokat ne ömlesztve, hanem szelektáltan szíveskedjenek átadni olyan tárolóeszközben (pl.: doboz, zsákban, zacskó), melyet a hulladékkal együtt a hulladékgyűjtő ponton tudnak hagyni
- az ügyfelek kövessék a helyszínen tartózkodó munkatársunk instrukcióit a hulladék elhelyezése és átadása során.

*Együtt- és közreműködésüket előre is köszönjük!
NHSZ Vértes Vidéke Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.*

Budakalász érveit elfogadták, állami büdzséből indulhat a teljes körű feltárás és a kármentesítés

A másfél évvel ezelőtt a Lenfonó területén feltárt és a hatóságoknak bejelentett környezetszennyezés kapcsán remek hírt kaptunk. Az Agrárminisztérium Környezettechnológiai és Kármentesítési Főosztálya levélben tájékoztatta dr. Göbl Richárd polgármestert az egykori szövőgyár területének kármentesítéséhez szükséges teljes körű felmérés elindulásáról. A 2023. október 31-ig tartó kutatások és a megalapozó intézkedések célja alapos vizsgálatokkal és mérésekkel feltérképezni a szennyezés mértékét és kiterjedését a teljes gyárterületen. Az állapotfelmérés során feltárásokra, 10-től 200 méteres mélységig akkreditált talaj- és talajvízmintavételre, geofizikai és vízföldtani vizsgálatokra kerül sor. A mostantól állami szerepvállalással folytatódó vizsgálat-sorozat fontos lépés a városunk tulajdonában álló terület rehabilitációja és későbbi közösségi fejlesztése érdekében.

Egy évvel ezelőtt számos újságcikk jelent meg az Önkormányzat által a Lenfonó és Szövőgyár területén feltárt talajszennyezésről. A város tulajdonban lévő egykori gyárterület közösségi hasznosítása érdekében a Zeneiskola mögötti gyárterület egy részét megvizsgáltuk. A terület bejárása során két addig eltakart megfigyelőkutat találtunk. A talajvíz szondázására szolgáló acélcső kiállások már korábban ismertté vált környezetszennyezésre utaltak, bár erről hivatalos dokumentumok a környezetvédelmi és vízügyi hatóságoknál sem álltak rendelkezésre. Utólag kiderült, sokan sejtették, hogy baj van, de az aktuális városvezetők évtizedekig nem tettek semmit a környezetszennyezés feltárása és megszüntetése érdekében.

Kitartó nyomozással sikerült kideríteni a megfigyelőkutak létesítésének körülményeit, majd a megszerzett dokumentumokat átadtuk az állami-hatósági szereplőknek. 2020 novemberében Budakalász környezeti hatástanulmányt rendelt meg a talaj és a talajvíz állapotának részleges felmérésére. A tavaly januárban vett minták komoly szennyezést mutattak a város központjában álló vízbázisvédelmi területen. Az elmúlt bő egy évben az önkormányzati vizsgálat eredményeinek ellenőrzése és annak megállapítása zajlott, ki fogja helyreállítani a környezetet ért károkat, az egykori állami irányítású gyár okozta szennyezést. Az Agrárminisztérium most hivatalosan is megkereste az Önkormányzatot annak érdekében, hogy elkezdődhessen a terület szennyezésének több tízmillió forint értékű részletes feltárása, ami a Lenfonó rehabilitációjának első állomása.

Budakalászi

PATAKOK

Budakalász meghatározó eleme a víz. Ahol lehet, élvezzük a vízpartot, a látványt, sokan evezünk, horgászunk.

A Duna-part, az Omszk-tó és a Lupa-tó budapestiek számára is vonzó szabadidős célpont, de a kevésbé látványos vagy épp föld alatti vizeinkre alig figyelünk. A Lenfonó szennyezés kapcsán bő egy éve országos híroldalakon olvashattunk a környezetünkről, a várost átszelő patakmeder szakaszai bár a közterületek díszei lehetnének, néha zöldhulladék, néha kommunális szemét kerül medrükbe, élővilágukkal pedig a legkevésbé sem vagyunk tisztában. A problémát jól szemlélteti az, hogy sokszor még azt sem tudjuk, hogy melyik vízfolyásnak mi a neve, a következtetlenségéből fakadhat, hogy a patak ágainak számos névváltozata terjedt el.

A Barát-patak a főág neve, hiszen az összefolyás után jelenleg így hivatkozunk leggyakrabban a vízfolyásra, de korábban Kis-Sing patak elnevezéssel is találkozhatunk vagy Búdös árokként is hivatkoznak rá. A Kalászi-patak, Majdán-patak elnevezést a Holló völgyi forrástól eredő ágra szokták használni, de a Majdán-völgy

elhelyezkedése miatt az utóbbi név feltehetőleg a Klisovác utcával párhuzamosan folyó ág, tehát a főág neve lehetett eredetileg. A pataknevek keveredéséhez hasonlóan a források pontos száma és a föld alatti vízfolyások iránya sem ismert és legkevésbé sem tudományos tény.

A várost átszelő talán legkellemesebb sétaútvonal a Barát-patak gátján fut végig. Délutánokon megjelennek rajta a futók, kerékpározók, kutyasétáltatók. A cserkészház mögötti területen találkozik a patak két ága, a Gém utca felől a Kalász patak és a Kevély irányából a Barát vagy más néven Majdán-patak. A sok felszíni víz miatt a város madárállománya igen gazdag és színes, de aki a Budai út, Klisovác utca kereszteződésénél lévő hídon lenéz a vízre, halakat is láthat, például a védett háromtűskés pikót.

Háromtűskés pikó

Pang a víz a Klisovác utcai mederszakaszban

A két ág összefolyása a cserkészek mögött

A város klímáját nagyban befolyásolja, hogy egy adott területen betonmedret, gyepes rézsút vagy gazdag növényzetű patakmedret láthatunk. Minél gyorsabb a lefolyás és minél kevesebb fa található a meder környezetében, annál kisebb lesz a párolgtatás, ami nyáron kulcsfontosságú, hiszen csak a patakokkal tarkított utcákban irgalmatlan energiát használunk légkondicionálásra.

A Dunántúli-középhegység legnyugatibb pontján vagyunk. A többségében meszes alapkőzetű dombvonulat talajvizének szintjét egy mély kitermelésű bauxitbánya, vagy szénbánya száz kilométeres körzetben is befolyásolhatja. Évtizedekkel a mélyműveléses bányák bezárása után Tatán az elmúlt évtizedben feléledtek a patakok, a talajvíz métereket emelkedett, közelít az eredeti állapothoz. Bérmenyire is hihetetlen, de ez a folyamat hosszú távon akár a Barát patak vízhozamára is hatással lehet.

Patakmeder az Iskola utcában

A patak több pontja viszont az év nagyobb részében száraz, a gazdagabb élővilág a pangó szakaszokra jellemző, mint például a fent említett Budai úti híd környéke. A megfelelő meder kialakí-

tása és a hordalékugrok feloldása csak halmentéssel és ökológiai, műszaki vizsgálatokkal kivitelezhető.

Az Önkormányzat pályázatot írt ki a felszín alatti vizek, vízgyűjtők monitorozására, a pince beázások műszaki megoldására, az ökológiai értelemben is megfelelő mederszelvény kialakítására, a hordaléklerakódás megismerése, esetleges iszapdugók feltárása. Fontos kritérium a vízügyi igazgatósággal, a nemzeti park igazgatósággal, valamint a vízügyi– és vízvédelmi–, a környezetvédelmi– és természetvédelmi hatóságokkal való folyamatos egyeztetés és kapcsolattartás, továbbá a tanulmány véleményeztetése az OVF Települési Vízgazdálkodási Főosztályával. A pályázat megtekinthető a budakalasz.hu/okormanyzat/palyazatok internetes felületen.

Budakalász Önkormányzata árajánlatot kér Budakalász kisvízrendszerének állapotfelmérése és állapotjavítási intézkedési tervének elkészítésére.

A pályázat tartalmának megvalósulásával képet kaphatunk a föld alatti vizek mozgásáról, így arról is, hogy pontosan hol és hány forrás táplálja a patak ágait. A forrás ugyanis a felszín alatti vizek felszínre törése, folyásuk lehet állandó vagy idősza-

kos. A megfelelő mederlejtés és mederszelvény kialakítása, a fás környezet létrehozása, az ingatlanok vizesedésének elkerülése mind csak megfelelő tudás birtokában érhető el. A fás, folyamatos folyású patakrészek a közterületek díszei lehetnének. A Barát patak főága mellett egy rövid 120 méteres szakaszon kívül – ami a főág közel 5 kilométeres városon belüli hosszához képest elenyésző –, végig járda található a patak mellett, a meder fele mellett pedig a rekreációs célokra is használt gát fut. A mellékág meghatározza a Szegély utca, Gém utca közötti hosszú zöldterületet, ami a Damjanich utcától délre lakók fontos közösségi tere, a Patak utca, Magyar utca, Iskola utca környékének jellegét pedig alapvetően befolyásolja.

A városi gyalogos útvonalaink nagyon gyakran érintik a patakot, a lakosság jelentős része pedig a meder környezetében él. Fontos tehát, hogy a patakok ne az ingatlanok lábazatainak, vagy a pincék vizesedését okozó kellemetlen dolog legyen, esetleg szűnyogkeltető, hanem egy egyenletes folyású, párolgató, fákkal övezett természeti érték.

Állagmegóvási munkálatok a Kálvária-dombon

A Budakalász központjában található Kálvária-dombon 1977-ben, faültetés közben a földből emberi csontok és ötvösművészeti leletek bukkantak elő. Az ásatás még abban az évben megkezdődött, és egy templom melléképületét azonosították a helyszínen. A terület teljes feltárása 34 évvel később, az Önkormányzat kezdeményezésére indult újra. A 2011 novemberében elindított ásatások során kiderült, hogy egy középkori, XIII. századi templomot rejt a föld mélye.

A feltárás befejezését követően, a templom kirajzolódó falait egységes magasságúra építették, a romokat pedig konzerválták a szakemberek. 2013-ban a templom belseje és annak előtere a helyhez illeszkedő kerámialap burkolatot kapott. A korábban lebontott – a város jelképét is jelentő – felújított keresztek visszakerültek a helyükre. Ezzel egy időben elkezdődött a templom környezetének rendbetétele is.

Az állagmegóvó munka előtt...

A Kálvária Régészeti Park jelenlegi formáját 2014. szeptemberben nyerte el. A szakrális terület mára a város közkedvelt kirándulóhelyévé vált.

A közelmúltban állagmegóvási munkálatok kezdődtek a Kálvária-dombon. Dr. Tomka Gábor régész, a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményi főigazgató-helyettese érdeklődésünkre elmondta: a középkori templom részleges feltárását gyors konzerválás követte, hogy a romokat megvédjék az időjárás viszontagságaitól. A védőréteg óvja a falakat, így szükséges a rendszeres karbantartása.

... és utána.

Márciusban elkezdődtek a parkfenntartási munkálatok Budakalászon, melynek során az utcabútorok is megújult külsőt kapnak

Márciusban elkezdődtek a parkok fenntartási, gondozási és takarítási munkálatai, melynek során az utcabútorokat is felújítják.

A padokat újrafestik, törött, korhadt darbjait kicserélik, a fel pattogzó felületeket lecsiszolják. A festés során vékonylazúrt használnak a munkások figyelve arra, hogy az eredeti színnel azonos legyen a festett felület. A munkálatok befejezése nagyban

függ az időjárási viszonyoktól, de várhatóan április végére a következő helyeken láthatják a felújított parkokat:

- Lenfonó
- Szentistvánteleti Hév állomás
- Omszk-park
- Cserkészgrund
- Kálvária
- Csalogány utcai temető

Megkezdődtek a budakalászi aszfaltos utcák kátyúzási munkálatai

Mától megkezdődnek a budakalászi aszfaltos utcák kátyúzási munkálatai amelyek – az időjárási körülményektől függően – május elejéig tartanak majd. A munkaterületek minden esetben figyelmeztető jelzésekkel lesznek ellátva. Kérjük a lakosságot, hogy ezeken a helyeken fokozott figyelemmel parkoljanak és közlekedjenek!

Köszönjük türelmüket!

EGÉSZSÉG

AZ ORVOS, AKI PARTNERKÉNT KEZELI A BETEGEKET

Dr. Hoffer Gábor Budakalász új háziorvosa

Bemutatjuk Dr. Hoffer Gábort, Budakalász 3-as körzetének új háziorvosát, akivel hivatásáról, pályájának alakulásáról beszélgettünk.

Miért választotta az orvosi hivatást?

Eredetileg rendőrkutya szerettem volna lenni, de az óvodás éveim kijózanítottak és rájöttem, hogy ez lehetetlen. Később a fő érdeklődési körömnek – természet, biológia – megfelelő hivatásban gondolkodtam. Így biológus, erdész vagy állatorvos szerettem volna lenni. Utolsó éves gimnazista koromban, azonban olvasmányélményeim olyan nagy hatással voltak rám, hogy céljaim megváltoztak, egyik napról a másikra módosítottam döntésemet és az orvosi egyetemre jelentkeztem. Szüleim, akik szintén orvosok, mindenben támogattak, vagy inkább semmit nem elleneztek, csendes belenyugvással vették ezt tudomásul.

Hogyan alakult a szakmai pályája? Miért lett háziorvos?

Mit szeret ebben a szakterületben?

1996-ban végeztem a Debreceni Orvostudományi Egyetemen, habár nagy szerelmem volt a belgyógyászat, mégsem ebbe az irányba indultam el, hanem eredeti elképzeléseimnek megfelelően kutatás irányába léptem. Utolsó éveimben számomra meghatározó egyetemi professzorom, Boján Ferenc professzor hatására népegészségüggyel és egészségügyi rendszerek kutatásával kezdtem el foglalkozni, ennek folyamán pályáztam egy külföldi Ph.D. ösztöndíjra, amelyet elnyertem, és több év kutatói munka után, 2003-ban tudományos fokozatot szereztem egészségügyi rendszerek kutatásával foglalkozó témában egy londoni egyetemen. Ezt követően pár évet az egyetemen és az Országos Egészségbiztosítási Pénztárban dolgoztam, szakértői munkákat vállaltam, majd a sok elméleti munkát és a könyvtárak nyugodt, de alkalmanként kissé desztillált légkörét magam mögött hagyva jelentkeztem háziorvosi rezidensi képzésre, hogy az orvostudományt gyakorló orvosként is művelhessem.

Miért választotta a háziorvoslást? Mit szeret ebben a szakterületben?

A szakmai terület akkor nem volt kérdéses számomra. A háziorvoslás állt a legközelebb a belgyógyászathoz, de azzal szemben nagy önállóságot, motivációt igényel, általános, sokrétű kérdésekkel foglalkozik. A progresszív háziorvoslás gyors döntések meghozatalát kívánja meg annak művelőjétől és ezeknek a döntéseknek komoly a súlya lehet a hozzánk fordulóknak egészségi állapotát illetően.

Hogyan került Budakalászra? Miért éppen Budakalász?

A szakorvosi vizsga megszerzése után elsősorban helyettesítettem, majd 10 évig Piliscsabán dolgoztam saját praxisban. Habár kifejezetten szeretem a vidéki levegőt, a globális éghajlatváltozás

arra ösztökélt, hogy átgondoljam és olyan, lehetőség szerint kisvárosias rendelőt keressek, ahova akár felesleges széndioxid kibocsátás nélkül is el tudok jutni. Budakalászt helyileg jól ismertem, mert feleségem munkahelye is itt van, rendszeresen jövök a Nagy-Kevélyre kirándulni és csillaghegyi lakosként baráti köröm, ismerőseim között is sokan laknak itt. 2021-ben a sors még úgy akarta, hogy Kiss Edina doktornő távozásakor ne tudjam a praxisjogot megvenni, de ezzel a karmával szakítva a másodszer adódó lehetőséget már nem akartam elszalasztani. Budakalászon ismereteim szerint nagyon jó, dinamikus, egymással kooperáló és befogadó háziorvos és asszisztensi gárda dolgozik. Ez vonzó volt számomra. Örülök, hogy kollégaként a jövőben velük dolgozhatok.

Mire számíthatnak a körzetébe tartozók? Mi az, amire nagy hangsúlyt fektet a praxisában?

A hozzám forduló lakosokat igyekszem partnerként kezelni, hiszen munkánk során az ő igényeiknek és szükségleteinknek kell megfelelni. Céлом, hogy az embereknek segíthessek az egészségükkel kapcsolatos pozitív döntéseik meghozatalában. A régi orvos-beteg modell számomra nem vonzó, az orvos szerepét nem abban látom, hogy mások egészségéről döntést hozzon, hanem segítsen tisztázni mik a valós egészségi állapotból fakadó szükségletek és segítse az embereket abban, hogy ezeket a szükségleteket kielégíthessék. Az egészségügyi rendszer átalakulásának egyik alapvető célja mindig az alapellátás megerősítése volt és lesz és bár az utóbbi évtizedekben ezt kevésbé a tudatos tervezés, mint a kényszerűség szüli, ennek a folyamatnak spontán módon most is tanúi lehetünk. A háziorvosi munka két legfontosabb területének a gondozási feladatokat látom és a betegutak menedzsmantjét.

Mivel tölti szívesen az idejét, amikor nem gyógyít?

Az orvosi munka életem fő részét teszi ki. De ez nem jelenti azt, hogy ne szakítsak időt kedvenc időtöltéseimre. A szellemi munka mellett felszabadít, ha a kertemben dolgozhatok, vagy egy általam jónak tartott könyvet olvashatok. Életem fontos részét képezi a gyerekkorom óta szeretett kutyatartás, lovakkal való foglalkozás. Szeretem a szabadidőmet aktívan eltölteni valahol a szabadban, mert hiszem a régi latin aforizma igazságát, *Medicus curat, natura sanat* (Orvos kezel, természet gyógyít).

Gulyás Rita

Rendelési idő:

Hétfő:	8-12 óráig	Csütörtök:	13-17 óráig
Kedd:	13-17 óráig	Péntek páros héten	8-12, páratlan héten 13-17 óráig.
Szerda:	8-12 óráig		

СВЕЖЕ ВЕСТИ

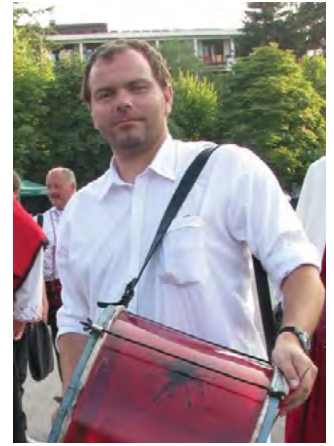
Vészics-Krucsay János a Szerb Nemzetiségi Önkormányzatban

A budakalászi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat április 21-i ülésén tette le a képviselői esküt a testület régi-új tagja, Vészics-Krucsay János.

Roczko István lemondása után, a törvény értelmében a legutóbbi választási listán utána következő jelölt kaphatta meg a lehetőséget, hogy bekerüljön a Szerb Nemzetiségi Önkormányzatba Budakalászon. Vészics-Krucsay János és Krunity Péter annak idején ugyanannyi szavazatot kapott, így most sorsolással döntöttek közöttük. A szerencse Vészics-Krucsay Jánosnak kedvezett, aki az előző ciklusban már tagja volt a testületnek és aktív részese a munkának.

A Szerb Nemzetiségi Önkormányzat régi-új tagja 1976-ban született, és azóta is Budakalászon lakik. Anyai oldalról egy régi szerb család leszármazottja. A Prolan Zrt-ben dolgozik gépészmérnökként, felesége és egy fia van, Bogoljub. Vészics-Krucsay

János érdeklődésünkre elmondta: szívügye a budakalászi szerb népi kultúra megőrzése és továbbvitele, ezen a területen szeretne minél többet tenni az ügy érdekében.

NACHRICHTEN

Locsolóbál

Április 17-én került megrendezésre a Locsolóbál, a Német Önkormányzat és az Alpenrose táncsoport szervezésében.

Megtisztelő számunkra, hogy erre a tradicionális sváb rendezvényre a látogatók nem csak Budakalászáról, hanem környékbeli- és távolabbi településekről is ellátogattak hozzánk.

Fellépett a Weindorfer Singkreis Pilisborosjenőről, a budakalászi Alpenrose táncsoport, mely fergeteges programmal alapozta meg a jó hangulatot.

A talpalávalót a pilisvörösvári Mondschein zenekar szolgáltatta.

Teltházás, nagyon nagy sikerű rendezvény volt, mely Magyarország Kormányának támogatásával jött létre.

Lávinger Ildikó, a Német Önkormányzat elnöke

ÁLLÁSHIRDETÉSEK

Budakalász Város Önkormányzata

ZÖLDFELÜLETI MUNKÁS (segédmunkás)

munkakörbe útfenntartással és parkfenntartással kapcsolatos feladatok ellátására munkatársat keres.

Munkavégzés helye: Budakalász közterületei

Munkaidő: teljes munkaidő

Jelentkezés módja:

Személyesen vagy postai úton Budakalász Város Önkormányzatának (2011 Budakalász, Petőfi tér 1.) címére történő megküldésével. A borítékon kérjük feltüntetni „**segédmunkás**”.

E-mailben: info@budakalasz.hu.

Budakalász Város Önkormányzat a „Közalkalmazottak jogállásáról szóló” 1992. évi XXXIII. törvény 20/A. § alapján pályázatot hirdet: **KONYHAI DOLGOZÓ munkakör betöltésére**

Közalkalmazotti jogviszony időtartama: határozatlan idejű

Foglalkoztatás jellege: 4 órás munkaidő (11-15 óráig)

A munkavégzés helye: Szentistvántelepi Általános Iskola (konyha és ebédlő) 2011 Budakalász, Martinovics u.9.

A munkakörhöz tartozó feladatok:

Iskolai tálaló-konyhában és ebédlőben a HACCP rendszer szabályai szerint konyhai feladatok elvégzése (tálalás, mosogatás, takarítás a konyha és az ebédlő területén).

A pályázat benyújtásának módja:

- Postai úton, a pályázatnak a Budakalászi Polgármesteri Hivatal címére történő megküldésével (2011 Budakalász, Petőfi tér 1.). Kérjük a borítékon feltüntetni a munkakör megnevezését: konyhai dolgozó.
- Elektronikus úton a humanpolitika@budakalasz.hu e-mail címen keresztül.
- Személyesen: Budakalászi Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálatán, Pest megye, 2011 Budakalász, Petőfi tér 1.

Munkakör betölthető: A munkakör elbírálás után azonnal betölthető.

Pályázat benyújtási határideje: 2022. május 27.

Elbírálás: 2022.06.03.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás Budakalászon is

A Kalászi Idősek Klubja új szolgáltatásként Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (JHS) kialakításán dolgozik. Hogy mi is ez a szerkezet? Egy olyan karkötő, amin egy gomb megnyomásával segítséget tud hívni az egyedülálló, idős ember.

A szolgáltató által gyártott és forgalmazott, a Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (JHS) szolgáltatást igénybe vevőhöz telepítendő távfelügyeleti készülék egy kis méretű, egyszerűsített kivitelű, csepp és ütészálló, nyakba akasztva, övre csíptetve vagy akár csuklón, órabőlcsőben is hordható, opcionálisan kihangosítóval rendelkező, dokkoló töltőállomással is rendelhető. Előnye, hogy használata a lehető legegyszerűbb, a segélyhívás egyetlen nagy gomb lenyomásával azonnal indítható. A készülék hívható, így kétirányú hangkommunikációra is alkalmas. Hívás kezdeményezés nem lehetséges róla. A beépített GPS helymeghatározóval és gyorsulásmérővel is rendelkezik. Előbbi a felhasználó tartózkodási helyét, míg utóbbi az elesést érzékeli. Néhány diagnosztikai állapotváltozásról értesíti a diszpécserközpontot (pl.: alacsony töltöttségi szint, internetkimaradás stb).

A Kalászi Idősek Klubja várja azon személyek jelentkezését, akik az alábbi kritériumoknak megfelelnek:

- cselekvőképesség
- egyedül élő, 65 év feletti személy
- egyedül élő, súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy
- kétszemélyes háztartásban élő, 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását (a háztartásban élő kiskorút a személyek számában nem kell figyelembe venni).

A szolgáltatásra jelentkezni lehet:

Személyesen: Kalászi Idősek Klubja, 2011 Budakalász, Táncsics M. u. 19. Nagy Márta intézményvezetőnél, hétköznapokon 07-15 óráig,

Emailben: kalasziidosek.klubja@budakalasz.hu; vagy a kalasziidosek.klubja@gmail.com címen.

Telefonon: a 06-70-6620757 és a 06-26-341435 számokon, hétköznapokon 07-15 óráig.

A bér-távfelügyeleti szolgáltatás tartalma:

- a szolgáltató által biztosított, készülékbe illeszthető SIM kártya
- készülék működéséhez szükséges adatforgalom biztosítása
- 24 órás szakképzett diszpécserszolgálat
- elesés detektálás
- GEO kerítés-elhagyás jelzés
- Távfelügyeleti okostelefon applikáció (mely alkalmas a riasztások, hibák, akkumerülés, téroróhiány, térképi pozíció megjelenítésére, ezért akár a gondozók gyorsabban értesülhetnek a segítségkérés tényéről. Telepíthető okostelefonra, platformfüggetlen, böngésző alapú, iOS, vagy Android rendszerű.

A segítségnyújtás - a segélyhívástól a krízishelyzet megoldásáig tartó - folyamatának a leírása:

Jelzés érkezése a szolgáltató diszpécserszolgálathoz

1. A szakképzett diszpécser fogadja a jelzést és visszahívja a felhasználó készülékét. Amennyiben a felhasználó a megállapodás során kéri, hangrögzítés készül
2. A szakképzett diszpécser telefonon értesíti a megrendelő által megadott készenlétben álló gondozót, amennyiben úgy ítéli meg, egyéb segítségnyújtó szervezetet is, pl. mentőszolgálatot
3. A készenlétben álló gondozó magához veszi a szükséges lakáskulcsot, és az értesítéstől számított 30 percen belül a helyszínre érkezik
4. Bejelentkezik a diszpécserszolgálatnak, aki nyugtázza a kérészt (pontos időpont),
5. A kikerülő gondozó ellátja a jelzést küldő személyt - alapellátás keretein belül
6. Az ellátás befejezésekor a diszpécserközpont felé nyugtázza a feladatellátást,
7. A gondozó az eseményt dokumentálja.

A szolgáltatás díjköteles lesz, az ára kialakítás alatt van.

HÍRLEVÉL FELIRATKOZÁS

Iratkozzon fel Budakalász hírlevelére és értesüljön kéthetente a város legfontosabb történéseiről!

A feliratkozóknak a megjelenés napján a Budakalászi Hírmondót is saját e-mail fiókjukba küldjük.

FEJLESZTÉS

TEHETSÉGGONDOZÁS A SZENTISVÁNTELEPI ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

Iskolánkba látogatott dr. Gyarmathy Éva Prima Primiissima díjas pszichológus, az Atipikus Fejlődés Módszertani Központ alapítója, a Kognitív Idegtudományi és Pszichológiai Intézet tudományos főmunkatársa. A vele való beszélgetés után megalakul az iskolai tehetséggondozó munkacsoport, ami jelenleg huszonhat lelkes főt számlál. Az elmúlt két hónapban többen részt vettünk Gyarmathy Éva Mozgásfejlesztés kurzusán, 3D junior tanulási környezet kialakítása alsó tagozaton c. továbbképzésén.

Munkaközösségi megbeszélésen ötleteltünk a kollegákkal, hogy milyen módokon lehetne a tehetséget a szokásos versenyfelkészítéseken túl is gondozni, illetve próbáltuk összeszedni azokat a jó gyakorlatokat, amiket eddig is működtettünk iskolánkban, de esetleg nem gondoltunk rá még úgy, hogy az képességfejlesztés és tehetséggondozás is egyben. Ilyen jógyakorlatunk például a Matific program, ami sok osztályunkban

sikeresen fut, a Közbigyó Projekt, a különböző sportfoglalkozásaink, szakköreink.

A 3. a osztályban nem csak Közbigyóznak a gyerekek, hanem tehetséggondozó órán különböző, a gyerekek érdeklődési körére épülő foglalkozásokat is tart a tanító. Ezen az órán történt már gitárakkord tanítás, vászonra festés akrillfestékkel. Tagozatokon átívelő együttműködésben az iskolánk egyik történelemtanárával közösen a teljes osztály részt vett egy a II. világháború eseményeit feldolgozó órán, mivel az osztályban több, a történelem iránt érdeklődő tanuló jár. Az óra végén a gyerekek műanyag tankokkal, katonákkal lemodellezhették a megismert eseményeket, játszhattak. Tervben van, hogy a közeljövőben tartunk egy kísérletezés alapú természettudományos foglalkozást és drámafoglalkozást is. A téma kimeríthetetlen, csak a fantáziánk szabhat neki határt.

A négy évszak festése vászonra:

BUDAKALÁSZI FÁK

HELYI HÍRESSÉGEK

Kedves Olvasónk, szeretnénk a budakalasz.hu honlapon minél több idős, helyieknek különösen fontos fára felhívni a figyelmet. Ha Önnek is fontos egy köztéri fa, ismeri a történetét, kérjük, írja meg nekünk a kommunikacio@budakalasz.hu e-mail címre.

Gém utca és Szegény utca között lévő autós átjárónál a patak egy bújópatak. A két utcát összekötő átjáró mellett áll a Nagy Fa. 1972-ben, amikor gyereként idekerültünk Budakalászra, akkor már két-három gyerek kellett, hogy körbeöleljük a fűzfát. Az 1970-es évek elején az a terület egy tanácsi tulajdonban lévő zártkert volt, Meggymagos Demeternek (szerk: Demeter Béla) volt ott faiskolája. Később a téesz

tulajdonába került a gyümölcsös, majd a tanács felparcellázta a területet. Ezután nyitották a Fürj utcát a Sas utcával szemben. Ott alakult ki az első házsor, tanácsi lakásokkal. Hirtelen sok gyerek lett a környéken. Ezek a gyerekek is szívesen játszottak a Nagy Fán és a környezetében, mert az a terület akkor csalis volt, remek hely a bújócskához, számháborúhoz.

A parcellázás után sorra épültek a házak a Sólyom, Ökörszem, Szalonka utcában a 80-as évek végén, és a sok gyereknek lett a találkozóhelye – köztük ekkor már az én gyerekem is – a Nagy Fa, ügyes gyerekek sűrűn megmászták. Az utcák kialakulása után maradt még pár gyümölcsfa is, amiről lehetett gyümölcsöt szedni és hiába volt mindenki kertjében gyümölcsfa, a szabadon lévő fák gyümölcse a gyerekeknek mindig finomabb.

Rehák Zsuzsi

Demeter Béla, vagy ahogy a városban hivatkoznak rá, Meggyes Demeter 1917-ben született Szeged mellett, Szőregen. Szülei virágtermesztéssel és gyümölcsfákkal foglalkoztak. Demeter Bélának 8 testvére volt. 1952-ben a nagyrészt bérelt területen gazdálkodó család 3 tagját a korra jellemző kulákperben elítélték és fejenkénti 3 év börtönbüntetés mellett elkobozták a teljes vagyonukat. Béla egyik testvére Kanadába, másik az USA-ba emigrált és kertészetet alapítottak. Demeter Béla Budakalászon helyezkedett el egy parképítő üzem faiskolájának vezetőjeként. A korban hiánycikknek számító gyümölcsfaoltványok alanyainak szaporításával foglalkozott, valamit meggy-magokat értékesített a Hermes Szövetkezeten keresztül. A minden értelemben gyümölcsöző tevékenységére felfigyelt 1970-ben a Kékfény szerkesztője és riportot közölt róla és a tevékenységéről. Az adás után egy hónappal házkutatást tartottak Demeter Bélánál és újra elítélték. Sosem rehabilitálták, egykori budakalászi faiskolájának területén temették el.

Demeter Béla, fotó: garden-erteszetet.hu

Demeter Béláról 2021.02.25-én budakalasz.hu-n közölt „Ma van a kommunizmus áldozatainak emléknapja” című cikkünkben írtunk korábban.

INTERJÚ

Fotó: Molnár István Lothár

VIGYÁZZ a madárra!

Interjú Molnár István Lothár madarással

A Szalonka utcai ovisok minden hónapban várják a Madár Ovit. Amikor Lothár megszólal, a gyerekek elnémulnak, csillogó szemmel és tátott szájjal figyelik milyen titkokat árul el a madarokról, a természetről, a helyről, ahol élünk. Van, hogy madarat röptetnek, hogy madárodúkat barkácsolnak, vagy éppen bekukucskálnak a cinegék fészkébe, megcsodálva a babszemnyi tojásokat. Máskor saját természetfilmjeit vetíti, amiről aztán otthon napokig csacsognak izgatottan a gyerekek. Május 10. a madarak és a fák napja, Molnár István Lothárral, a Madarász Ovi óvóbácsiával beszélgettünk.

Honnan jött az életedbe a madarak iránti érdeklődés?

Vidéken nőttem föl a Börzsöny lábánál, a szüneteket pedig a nagyszüleimnél töltöttem az Alföldön, ahol mindig voltak olyan állattartással foglalkozó gazdák, akikhez oda lehetett csapódni, segíteni az állatok ellátásában. Ez a falusi állatok közötti lét volt az alap. Az alföldi barátaimmal rendszeresen jártunk a Tisza-partra pecázni, egész nap a természetben voltunk. Engem eredetileg a lepkék érdekeltek, megfogtam, gyűjtöttem, tanulmányoztam őket,

de szerettem a pillangók mellett a bogarakat és más állatokat is. 13 voltam, amikor egy osztálytársam, aki Pestre járt be Zsoldos Árpádhoz a Madarász Suliba elhívott egy foglalkozásra, ahol ott is ragadtam. Onnantól kezdve minden a madár lett. Sportoltam, kosaraztam intenzíven több csoportban egyszerre, de ha valami madaras program volt, akkor én mindent félretéve rohantam. Ez nem csak a madárról szólt, hanem arról is, hogy kint lehetett lenni a természetben.

Az érdeklődésen túl később a madarász hivatást választotta.

Mivel elég szűk a madárfanatikus réteg, ezért néhány év alatt meg lehet ismerkedni az országban a hasonló „őrültekkel”. Sorköteles koromban elmentem alternatív polgári szolgálatos katonának 15 hónapra a Duna Ipoly Nemzeti Park jogelődjéhez, a Budapesti Természetvédelmi Igazgatósághoz. Akkoriban már a Madártani Egyesület egyik helyi csoportjának voltam a vezetője. Azzal a feladattal vonultam be, hogy a fokozottan védett Börzsönyi ragadozómadarakat kellett felmérnem, az ezzel kapcsolatos kutatásokat elvégezni és a vizsgált madarakat védenem. Én örültem és ők is boldogok voltak, mert jött egy kollega, aki nem kerül semmibe a cégnek, van lakókocsija, éjjel nappal kint van, mert tők hülye ahhoz, hogy kiköltözzön a sólymokhoz hónapokra és a jelentéseivel bombázza az igazgatóságot. Ezt követően jöttem át a Madártani Egyesület pilisi csoportjához, annak vezetőjeként. Onnantól kezdve annyira belekerültem a madarász vérkeringésbe, hogy esélyem sem volt, hogy bármi mással foglalkozzak, még ha akartam volna sem.

Hogy kerültél az óvodákba?

A Madártani Egyesületnél tettem magamévá azt a szemléletet, hogy nem elég egy-egy mohikán, társadalmi szinten kell védeni a természetet. A természetvédelem mellett a környezeti nevelés nagyon a szívemen volt, ezért eljöttem a Madártani Egyesülettől, és a saját egyesületünk (Pilis Természetvédelmi Egyesület) kere-

tein belül kezdtem intenzíven foglalkozni a gyerekekkel. 96-ban már volt környezeti nevelő tapasztalatom, azóta a Dunakanyar több óvodájában tartok Madarász Ovit.

A környezetvédelem nagyon fontos téma, a klímaváltság kapcsán egyre nagyobb az igény egyre szélesebb körben a környezeti nevelésre, de te csak a gyerekekkel dolgozol. Miért őket választottad célcsoportnak?

Az emberiség egy olyan pályára állította magát kb. 300 évvel ezelőtt, ami a szakadékba vezet. Ezt az életformát nem lehet fenntartani. Nincs olyan, hogy fenntartható fejlődés, mert az embereknek sokkal nagyobb az energiaigénye, mint amit ez a bolygó adni tud a folyamatosan növekvő népességnek. Fenntartható visszafejlődés viszont van, ami azt jelenti, hogy észszerűen visszalépünk, visszaveszünk a fogyasztásból. Ezt egy felnőtt embernek nehéz elmagyarázni, mert a felnőtteknél már működik a 2 varázsszó: kényelem és biztonság. Amikor a komfortzónából ki kell mozdulni, az a felnőtteknek sokkal nehezebben megy. Az óvodásoknak sem lehet átadni, hogy veszélyben a Föld, de meg tudom mutatni nekik a természetet, rá tudnak csodálkozni olyan dolgokra, amiket csak a természetben látnak és ami fogékonytá teszi őket a természetvédelemre.

Nagyon bízom benne, hogy 10-15 év múlva, ha a bolygónk védelméről beszélnek majd a mostani ovisaimnak, akkor jobban meg fogják érteni, hogy a Föld ajándékaival élni kell, nem visszaélni.

Sok pozitív tapasztalatom van. Ismerek olyan biológusokat, madarászokat és kutatókat, akik nálam kezdtek madarászszakción, madarászoviban, vagy suliban. Én már 18 évesen Lothár bácsi voltam, mert már akkor is foglalkoztam kicsikkel. A gyerekek, ha felnőnek és felnőttként döntéseket kell hozniuk a Föld érdekében, akkor az ovi kapcsán már van ezzel kapcsolatos érzelmi élményük, kötődésük, amikhez vissza tudnak nyúlni. A gyerekeken keresztül a szülőkre is lehet hatni. Az óvoda az az intézmény, aminek a legszorosabb a kapcsolata a szülőkkel. Hála Istennek Budakalászon sok olyan gyerek van, akiken látszik, hogy foglalkoznak velük a szüleik, beszélgetnek arról, hogy miket csinálnak az oviban. Egy kisfiú elvitt engem megmutatni, hogy milyen madáretetőt csinált neki az édesapja a réten, ahol a foglalkozásaink is vannak, mert a madároviban tanult a madarak etetéséről, amit elmesélt otthon.

Manapság sok hírt hallhatunk arról, hogy több madárfajnál jelentős az állománycsökkenés. Mi történik a madarakkal?

Azért rossz manapság madarásznak lenni, mert a mi feladatunk az, hogy számszerűen detektáljuk az állománycsökkenést, a biológiai sokszínűség elvesztését. Nagyon kevés olyan sikerfajunk van, amiről elmondhatjuk, hogy az állomány erősödik (parlagi sas, réti sas, vándor sólyom). Szomorúan látom, hogy negyven év alatt mi fogyott el. Súlyos példa erre a fecske, ahol az elmúlt 60 évben 90% -os állománycsökkenésről beszélünk, de gyors ütemben fogynak a gólyák és a verebek is. A széncinege párok már nem költenek kétszer, csak általában egyszer és a fészekalak száma is csökkent. Mire a második költés eljönne, addigra már nincsen hernyó az erdőben. Az énekesmadár állomány az elmúlt 30-40 évben minimum 50-60%-al csökkent. A madárgyűrés során

végzett kutatások évi összesítéséből görbék, trendeket lehet felállítani és bizonyos folyamatokra nagyon jól lehet következtetni, például a klímaváltozás folyamatára. Ócsán 30 éve működik a madárgyűrés állomás, 30 év alatt remek klímamodellek készültek. A madarak azonnal reagálnak a változásokra; hamarabb érkeznek, ha hamarabb jön a tavasz és később költöznek, vagy el sem mennek, ha később jön a lehűlés vagy enyhe telet várunk. Már lassan ott tartunk, hogy nem érdekelnek a kutatások, csak egy se sérüljön a vizsgálat során, mert annyira kevés a madár, hogy azt a keveset sem veszíthetjük el a módszer miatt.

Mi az oka ennek az óriási állománycsökkenésnek?

Tesszük tönkre a természetet. A gyárak és a közlekedés általi légszennyezés mellett a mezőgazdaságunkban is csak vegyszereket használunk, amivel szennyezzük a légkört, a vizeket és a talajt. Gyakorlatilag kiirtjuk az életet a talajból és emiatt hiányzik a táplálékpíramis alsó szintje. Vészesen fogynak a békák, nincsenek meg elég számban a rágcsálók, nincs meg az a rovarvilág, ami a madaraknak eleségül szolgálna. A rovaroknak nem segít ez a nagy mértékű légszennyezés, mert a légszűrő tracheális légzés a potrohukon keresztül történik, ami nagyon érzékeny. A levegő oxigénkoncentrációja csökken, a szennyeződés nő. Régen alig tudtunk nyáron autópályán menni, mert annyi bogár tapadt az ablakra, ma alig valamennyi. Ez az élővilág számára borzasztó hír, hiszen minden a táplálékpíramis aljára épül fel.

Hogyan tudjuk a kertünket rovar és madárbaráttá tenni?

Engedjük be az életet a kertünkbe! Ha nem irtjuk ki az életet magunk körül, akkor az utat talál. Valakinek sajnos már a műfű sem kell, csak a térkő, mert az kényelmes, semmit sem kell vele csinálni. Amíg két centisre vágott gyep és tuja van a kertben, addig nem sok élet költözik oda.

Ne csináljunk biológiai sivatagot a kertünkben! Ültessünk virágokat!

Ne ijedjünk meg a pitypangtól és a vadvirágoktól sem. A téli időszakban a víz folyamatos biztosítása és a madáretetők kihelyezésével segíthetjük a madarak túlélését, nyáron pedig az itató és az odúk kihelyezésével. Itatásra elég egy nagyobb cserépalj is egy nehezebb kővel, hogy ne fújja el a szél, az odulakó madaraknak pedig nagyon könnyen össze lehet barkácsolni egy egyszerű költőhelyet.

Gulyás Rita

VÉRTANÚK, EGY PÜSPÖK ÉS AZ IDŐJÁRÁS

Népi megfigyelések szerint valamivel május közepe előtt az addig egyenletesen emelkedő hőmérséklet éjszánként gyakran fagypont alá süllyed.

Korábban, amikor több család közvetlenül függött a mezőgazdaságtól, az időjárástól való kitettség erősebben meghatározta a mindennapi gondolkozást. Ma modoros dolog az időjárással kezdeni a beszélgetést, holott nem is olyan régen a közös fenyegetést nem az aktuális politika által tematizált ellenségképek, hanem az aszály, a jégkár, az aratáskor beálló szélsőséges időjárás, a tavaszi szárazság jelentették. A mainál sokkal pontatlanabb, vagy semmilyen előrejelzés mellett különösen kegyetlen volt májusban arra ébredni, hogy egy erős hajnali fagy tönkretette az addigi több hónapos munkát. A falu szociális gondoskodása az időjárás okozta károkat tudta a legnehezebben kompenzálni, hiszen a hajnali fagy nem állt meg a falu egyik felénél, a jégeső is ritkán, így a szűk esztendőkből az összetartó közösségek is nehezen segítették egymást.

A hajnali erős fagy után szükség esetén az egynyári növényeket újra lehet vetni, természetesen hatalmas anyagi kár mellett, de egy gyümölcsstermesztésből élő családnak lehet, hogy az egész éves bevétele semmisült meg pár óra alatt.

Magyarországon a szőlő és gyümölcsstermesztők számára a késői fagyok jelentik a legnagyobb veszélyt, amit jellemzően száraz, sarkkőri levegő beáramlása okoz.

Fagyvédelmi permetezés, fotó: agrarium7.hu

Természetesen léteznek fagyvédő eljárások, amik egyre elterjedtebbek, bár roppant költségesek, így inkább a nagytermelőknél találkozhatunk velük. A gyümölcsösökben tűzgyújtással való védekezés elterjedt, szélcsendes időben hatékony lehet. Ritkább védekezési forma az éjszakai vizes permetezés, aminek hatására jégréteg keletkezik a növényen, ami 0°C körüli hőmérsékleten tarthatja a virágokat, leveleket, hajtásokat. A fagyvédelmi módszerek egy erősebb fagy esetén nem jelentenek védelmet, azonban az időjárásnak való kitettséget jól mutatja a különböző módszerekre költött pénz és energia.

Pongrác és Bonifác szentek vértanúk voltak, szent Szerb pedig püspök. Történetük az időjáráshoz kevésbé kötődik, a magyar néphagyományban azonban mégis összekapcsolódott a személyek legendáriumával és a hajnali fagy. Mi lehet ennek az oka?

Elsőként ismerjük meg a három fagyosszent történetét.

Pongrác (+304) VI. században létrejött szenvedéstörténete szerint nemes származású szüleit korán elvesztette. A tizennégy éves fiú apai nagybátyjával, Dénessel Frígiából (Kis-Ázsia belső területe) Rómába költözött. A közelükben élő keresztények megszerették a fiút; közbenjárásukra Kornél pápa megkeresztelte. Pongrác részt vett a közösség imáin és áldozati ünnepein, bár Rómában a kereszténység az akkor uralkodó Diocletianus császársága után 8 évvel vált csak törvényessé. Egy napon katonák elfogták a fiút, és a császár elé vezették aki ismerte Pongrác apját és a rá való tekintetből kérte a fiút, hogy változtassa meg véleményét, Pongrác azonban nem tagadta meg keresztény hitét. Az uralkodó lefejeztette a hitvalló ifjút.

Pongrác, fotó: Magyar Kurriír

Pongrác tiszteletére az V. századtól vannak bizonyítékok: Symmachus pápa a VI. század első éveiben bazilikát emeltetett Pongrác sírja fölé a Via Aurelián. Rómában fehérvasárnap az újonnan megkereszteltek ünnepi körmenetben a bazilikához vonultak, levetették keresztelési ruhájukat és megújították hitvallásukat; a vértanú szent védelmét kérték hitükre. Pongrác személye eskük megerősítésként is szolgált bírói tárgyalásokon: a peres felek Pongrác sírjánál esküdtek meg arra, hogy igaz a vallomásuk. A késő középkor óta Pongrácot a tizennégy segítőszent közé sorolják.

Bonifác (†303) egy Aglaida nevű nemes hölgy szeretője és vagyonának őrzője volt. Később isteni intésre töredelmesen megbánták bűneiket és elhátározták, hogy Bonifác a vértanúk megkeresésére indult, hátha a zarándoklattal irgalmat nyerhet a szerető pár. Néhány nap múlva Bonifác kísérőivel Pál apostol szülővárosába, Tarsusba érkezett. A vértanúkra egyedül talált rá, leült a még élő, szenvedő vértanúk lábaihoz és vigasztalta azokat, a haláluk utáni örök boldogságról beszélt nekik.

Bonifác, fotó: Magyar Kurrír

Bonifácot ezután elfogták, és ő megvallotta kereszténységét. A bíró feldühödött és testét addig szaggattatta vaskarmokkal, mígnem előtűntek csontjai; majd hegyes nádatok szúrtak körmei alá. Ezután szájába forró ólmot öntöttek, de a vértanú így szólt: „Hálát adok neked, Uram, Jézus Krisztus, élő Isten fia.” Ezután a bíró üstöt hozatott, megtöltötte szurokkal, és Bonifácot fejével a fortyogó szurokba tetette. Mivel ez sem ártott a Bonifácnak, a bíró megparancsolta, hogy fejezzék le. Bonifác május 14-én halt vértanúhalált.

Mikor a társai keresésére indultak, azt gondolták, hogy valamelyik kocsmában találnak társukra, de egy őr, aki jelen volt Bonifác kivégzésénél ráismert a keresők szeméyleírása alapján a vértanúra és elmondta keresőinek, hogy hol találják társukat. Bonifác kísérői a vértanú testét Rómába szállították, a Latinnak nevezett út mentén temették el.

A hagyomány szerint **Szervác** (†383) Mária rokonságába tartozott. Jeruzsálemben szentelték pappá, ahonnan angyali sugallatra a németalföldi Tongersbe ment. Tongersben hét év múlva püspökké avatták. Romai látogatása alatt látomásban/álmában szent Pétertől egy ezüst kulcsot kapott. Szembefordult az ariánusokkal, akik Arius püspök követői voltak, irányzatuk elterjedt

VI. századtól. Tanításuk szerint a Fiú nem öröktől való, hanem az Atya teremtménye, tehát nem egylényegű, hanem hasonló lényegű az Atya-Istennel, így az ariánusok a Szentháromság tanával szemben tettek hitet. Szervác Maastrichtba költözése után nem sokkal meghalt. A németalföldi térítő munkája jelentős. Sírjához a hagyomány szerint Martell Károly, Nagy Károly, II. és III. Henrik, Szent Norbert és Szent Bernát is elzarándokolt.

Szervác ábrázolásainál gyakran láthatunk sárkányt lábai előtt, ami az ariánusokkal szembeni fellépésre utal. Az ábrázolásokon szintén előforduló Szent Pétertől látomásban kapott ezüstkulcs arra szolgál, hogy a mennyek kapuját bárki előtt kinyithassa, aki ezt kéri. A legenda szerint szabadtéri sírját sosem fedte be a hó, később templomot emeltek a sírhely fölé, ami betegek zarándokhelyévé vált. Kultuszát a Szepességbe és Erdélybe vándorló szászok hozhatták Magyarországra. Erdélyben a Szervác családnévként elterjedt, lábbajok, hirtelen halál, egér és patkány károkozása idején fordulnak hozzá, valamint szerencsés kezdet és termékenység ügyében is kéri a segítségét.

A Katolikus lexikon szerint Mindszentben hagyománya van annak a legendárium elbeszélésnek, miszerint a Pongrác és Bonifác vértanúk úgy fagytak halálra, hogy ruhájukkal betegek testét takargatták.

Csongrádi tanyavilágban ráolvasások maradtak fent, ami a fagyos-szentek elűzésére szolgált.

A baranyai Perekeden az alábbi mondás maradt fenn: „Sok bort hoz a három ác, ha felhőt egyikem sem látsz.” Májusi fagy esetén Eger környékének szőlőtermesztői az alábbi szófordulattal élnek: „a fagyos-szentek megszüreteltek”.

forrás: Magyar Kurrír,
Magyar Katolikus Lexikon.

Urbán Ákos

A maastrichti Szent Szervác-bazilika

GYEREKNAP

SZEMÜNK FÉNYE A GYERMEK

Fájdalommal érkeznek közénk, mély karikákat csálnak a szemünk alá, mérhetetlen energiákat fektetünk az életükbe, folyton aggódunk értük, féltjük őket. Tükröt tartanak elénk, feszegetik a határainkat, változásra kényszerítenek minket, türelemre, önzetlenségre, feltétel nélküli szeretetre és elfogadásra tanítanak. Minde mellett folyamatosan elégedett mosolyt varázsolnak az arcunkra, elárasztanak minket büszkeséggel, boldogsághormonokkal, elkápráztatnak, ellágyítanak, meghatnak minket. Éljenek a gyerekek!

A gyereknap története Magyarországon

A gyereknap a gyermekek testi, lelki és szociális jólétére hívja fel a figyelmet szerte a világon. Magyarországon a XX. század elején a civil és az egyházi törekvések mellett elindult az állami szerepvállalás a gyermekek védelme érdekében, 1901-ben Széll Kálmán, a Magyar Királyság 12. miniszterelnöke hivatali idejében léptette életbe az első gyermekvédelmi törvényt. 1906-ban dr. Karsai Sándor jogász, az akkori belügyminisztérium gyermekvédelmi munkatársának kezdeményezésére megalakult az Országos Gyermekvédő Liga, aminek szervezésében honosította meg Karsai a gyereknapot, amit 1908-ban már 2262 vidéki város és község megtartott. 1931-től egy egész hetet szánt a magyar társadalom a gyermekeknek (Nemzeti Gyermekhet), ami 1948-tól a kommunista párti Magyar Nők Demokratikus Szövetsége (MNDSZ) szervezése alá került. Egy moszkvai tanácsülés során született határozat alapján 1950-től a MNDSZ újra egy napossá tette a gyermekek ünneplését, melyet 1953 után május utolsó vasárnapján rendeztek és rendeznek meg mind a mai napig.

Fotó: Fortepan, 1958 Gyereknap a Margitszigeten

A gyermekkel töltött idő

A múlt században nemcsak a gyermekjog fejlődése, hanem számos olyan tudományág fejlődése vagy születése ment végbe, mint például a gyermeklélektan, családterápia, pedagógia, szociológia és az orvostudomány, melyeknek köszönhetően a társadalom gyermekekről alkotott képe, tudása jelentősen gazdagodott, változott. Fókuszba helyeződött a gyermeknevelés

kérdése, a biztonságos kötődésen alapuló családi kapcsolatok fontossága. A múlt század során a szülők gyermekekkel való közös időtöltésének jellege jelentősen megváltozott. Míg a század elején a közös ház körüli teendők, a közös munka folyamán voltak többet együtt a családtagok, a század végére a hétköznapiak során 6-8-10 órát a nevelő és tanintézmények fogadják a gyermekeket, míg a szülők a munkahelyükön dolgoznak. A délután csekély része és/vagy az esték maradnak a családoknak arra, hogy időt töltsenek egymással. Jó esetben, ha a szülők nem dolgoznak és a gyerekek nem járnak külön foglalkozásra, edzésekre, akkor a hétvége is megmarad a családi kötelékek erősítésére. A tudomány és a technika is beleszólt azonban a szabadidő alakulásába; megjelentek az okos eszközök és képernyő (kijelző előtti kapcsolódás lehetősége), ami jelentős időt von el a gyermekek és a felnőttek napjából egyaránt. Ez az oka annak, hogy mára a szakemberek, pszichológusok nem győzik hangoztatni a **gyermekkel együtt töltött minőségi idő** fontosságát.

A minőségi együtt töltött idő lényege, hogy ne csak fizikálisan legyünk együtt, hanem teljes személyiségünkkel és figyelmünkkel tudjunk a másikkal kapcsolódni.

„Amikor a szülő minőségi időt tölt gyermekével, jelenlétével ajándékozza meg. Gesztusa ezt fejezi ki: „Egyedülállóan fontos vagy számomra. Szívesen vagyok veled. (Gary Chapman, Ross Campbell: Gyerekekre hangolva)

Ha gyereknap alkalmával egy játékkal lepjük meg a csemeténket, akkor olyan játékot válasszunk, amivel tudunk együtt játszani, együtt megélni azt az élményt, hogy jó együtt, és aminek során jobban megismerhetjük a gyermekeinket. Ilyen lehet egy társasjáték, egy építőjáték, vagy akár egy olyan könyv, amit együtt olvasunk hangosan és ami kapcsán beszélgetést tudunk kezdeményezni. Amennyiben egy gyereknapi programra esik a választásunk, akkor figyeljünk arra, hogy ne csak kísérők legyünk, hanem aktív részesei a kapcsolódásnak. Ne nyomkodjuk közben a telefonunkat, ne a felnőtt társainkkal beszélgessünk, hanem figyeljük meg a gyermekünk/gyermekeink örömét, nevéssünk és játszunk együtt a kicsikkel. Fújjunk együtt buborékokat, együnk-igyünk együtt finomakat, ülünk fel együtt egy körhintára, fedezzük fel együtt a világot, majd este összebújva beszéljük meg, hogy milyen jó volt együtt tölteni a napot. Érdeklődjünk a preferenciái okáról, kezdeményezzünk beszélgetéseket, engedjük, hogy magával ragadjon minket is a gyermek hangulata, energiája, hogy a partnerség során a szabadidő egy olyan közös flow-élménnyé válhasson, ami mentálisan erősíti, amire egy életen át vissza tud emlékezni a gyermekünk.

Gulyás Rita

SÉTÁRA FEL!

Tündérmanó ösvény a Szalonka utcai Nyitnikék Óvoda környékén

Tündérek és manók költöztek a Szalonka utca környékére. Apró ablakok, ajtók, parányi lépcsők, létrák és varázslatos tündérkertek árulkodnak a jelenétükről. Minden tündérmanóház egy történetet rejt, amiken keresztül betekintést nyerhetünk a mesebeli lakók életébe.

A hosszú téli időszak és a pandémia aktív időszaka alatt többet maradtak otthon a kisgyerekes családok, ám májusban már hívogat a természet, minden gyermeknek szüksége van hosszú sétákra a szabad levegőn, tündérmesékre, családi közös kalandra. Ez motiválta a Nyitnikék Óvoda Szalonka utcai dolgozóit, hogy élvezve az alkotás örömét létrehozzák a varázsös-

svényt. Hasonló ösvény megtalálható az ország különböző pontjain, Budakalászcra Nagy Zsóka óvodapedagógus ötlete nyomán érkezett. Az ösvényen kilenc állomás található, melyből hat egy-egy óvodai csoport közös munkája. Minden óvodai csoport kiválasztotta, hogy ki lakjon a házikójában, akiket különböző tulajdonságokkal ruháztak fel, majd egy mesét, egy rövid leírást vagy egy verset találtak ki róluk, ami elérhető az adott tündér- és manólakra kihelyezett QR kód segítségével. Az állomásokat egy hosszabb tündérmese öleli át, ami keretet ad az egész programnak.

„Nem is olyan messzi vidéken, egy kis erdőben járunk. Hatalmas, zöld lombkoronájú fák, borostyánruhába öltözött fatörzsek, mohával borított sziklák amerre csak a szem ellát. A fák között madarak csivitelnek, egy rigó az avarban ugrál élelem után kutatva, s hegyes fülű mókusok ugráznak vidáman ágról-ágra. A falevelek között átszűrődő reggeli napsugarak varázslatos fénytáncra egy fatörzsbe épített apró házikón időzik el pár másodpercig, épp csak annyi ideig, hogy az éles szemű vándor figyelhesse rá. Káprázat, vagy valóság? A kis házikó akkora, hogy talán csak egy kisebb egércsalád férne el benne. Takaros kis kerítés, egy pinduri kis gomba-asztalka és

két kis mohos kavics-sámlit látható a házikó előtt, mely apró, fényes ablak-szemével néz ránk. Az ici-pici zöld ajtó résznyire nyitva... Vajon ki lehet a lakója?” (Dunavölgyi Éva, a mese szerzője)

A házikók dekorációját az óvónők, pedagógiai asszisztensek, dadusok és a gyermekek együtt készítették el, amiben segítségükre volt egy kreatív szülő, Turi Anna és Császár Tünde a budakalászi Agyagtanya keramikusa. Az ösvény alkalmas óvodai programokhoz, melyek során a gyerekek meglátogathatják a saját csoportjukhoz tartozó apró otthont és meglocsolhatják a házikókhoz tartozó tündérkerteket, de be lehet építeni feladatokat is a koncepcióba. A varázsösvény minden budakalászi számára elérhető, kiváló program kicsiknek, nagyobbaknak és szülőknek egyaránt, akik kedvet kapnak a barkácsolásra, kreatív kalandra. A Szalonka utcai óvoda mesevilághoz a Nyitnikék ovi varázslatos tündérmanó ösvény nyilvános Facebook oldalán lehet csatlakozni.

Gulyás Rita

NYITNIKÉK OVI VARÁZSLATOS TÜNDERMANÓ ÖSVÉNYE

Járd végig a meseösvényt, keresd meg a tündérek és manók házikóit! A tündérajtókat csak a tündérek tudják kinyitni, kérlek te csak nézegesd őket.

HITÉLET

MÁJUS HÓNAPJA

„Ó tudjuk május estéjén, az égben is több lesz a fény” – énekeljük esténként a templomainkban. Sok ünnep, kedves emlék kötődik ehhez a hónapoz.

Május hallatán talán rögtön a majális, májusfa állítása jut eszünkbe. Vidám találkozások, boldog együttlétek. Legyen örömteli, élményekben gazdag ez a hónap.

Május első vasárnapján az édesanyákat, nagymamákat köszöntöttük. Szt. Mónika napjához (máj. 4.) kötődik ez az ünnep, aki Szt. Ágoston édesanyja volt. Mónikának sokat kellett aggódnia fia miatt, aki sokáig nem akarta édesanyja tanácsait megfogadni, és a kitartó édesanyában egy püspök, Szt. Ambrus tartotta a lelket: „Lehetetlen, hogy ennyi könny kárba vesszen.” Hálát adunk azért a sok könnyért, szeretetért, amit szüleinktől kaptunk.

Május elején nem csak az édesanyák, hanem fiataljaink egy része is virágot kapott kezébe, hiszen nekik véget értek gimnáziumi éveik, elballagtak az iskolából. Énekeltek hangosan: „Ballag már a vén diák, Isten veletek cimborák.” Ki-ki hány éve ballagott, érettségizett, de milyen jó, hogy a cimborák, a kapcsolatok megmaradtak. Az idő szalad, de vannak stabil dolgok az életben.

Május végén a gyermekeket köszöntjük. Ez a nap kikre vonatkozik? Szerencsére nincs meghatározva. Ki milyen idősnek tartja magát? Idős vagy fiatal? Ha valaki fiatalnak érzi magát belülről, nem baj, hiszen Jézus mondta: „Ha nem lesztek olyanok mint a gyermekek, nem mentek be Isten országába.” (Mt 18,3).

Májusban már gondolunk a nyárra, egy sláger szövege jut eszembe: „Kacagok, nevetek, amíg csillog a szemetek, maradatok gyerekek.”

Május a templomokban sem telik el ünnep nélkül, hiszen többek között ebben a hónapban vannak az elsőáldozások. Jó látni azt, amikor a gyermekek elkezdnek készülni erre a boldog találkozásra. Jézust veszik magukhoz, aki vándorlásunk társa lett. Jézus melléjük szegődik, meghallgatja őket és miként az emmauszi tanítványokkal tette, megválaszolja a kérdéseket, táplálja őket, hogy lángoljon a szívük. A lángot persze táplálni kell, hogy nehogy kialudjon, ezért oda kell figyelni nem csak a testünkre, hanem a lelkünkre is.

Tudjuk, hogy a május fárasztó is valahol. Esténként jó megérkezni a májusi litánia nyugodt perceire, köszöntve Máriát, Égi Édesanyánkat, megköszönve neki mindazt, ami bennünk van és ebben segít minket az a sok megszólítás és jelző, ami 2000 év alatt egy csokorba gyűlt össze, amivel a hívek megpróbálták megfogalmazni, hogyan is tudnak hálát adni.

*Kelemen László esperes, plébánia kormányzó
Budakalászi Római Katolikus Egyházközség*

JUBILEUM A BUDAKALÁSZI EVANGÉLIKUS PLÁNTÁLÁS VIRÁGVASÁRNAPI ZENÉS ÁHÍTATÁN

Kevesen tudják a jubileum szó eredetét. Általában egy megemlékezés örömteli, kerekéves ünnepélyét értjük alatta. A héber eredetű szó a JÓBELÉV kifejezésből került bibliai sikátorokon keresztül a latin nyelvbe és a civilizált világ szóhasználatába.

A Mózesi Törvények szerint (3Móz 25, 10kk: a kürtölés éve) minden ötvenedik esztendőben el kellett engedni az adósságokat, föl kellett szabadítani a rabszolgákat, pihentetni kellett a termőföldeket, a természetet. Bele sem tudunk gondolni, hogy mind politikailag, mind gazdaságilag és ökológiailag is milyen csodát okozna a JÓBELÉV, az elengedés éve, vagy más megfogalmazásban a SZOMBATÉV megtartása. Valóban szombatév, mert a hetedik nap, a szombat (שַׁבָּת) a pihenés és a pihentetés napja, a teremtés üzenet bibliai leírása szerint a Teremtő pihenőnapja. A hetedik nap. A hét így lett a teljesség száma és ennek a fokozása, vagyis a négyzete a $7 \times 7 = 49$, mely után következik az ötvenedik, a jubileumi év. Szigorú értelemben tehát az igazi jubilálás az ötvenedik évfordulón és annak többszörösein lehetséges.

Liturgiai érdekesség, hogy húsvét, a föltámadás ünnepe két ötvennapos időszak közepén található. A böjt kezdetén az

úgynevezett Ötvened vasárnapja, míg húsvét után az ötvenedik nap Pünkösd, mely a görög PENTÉKOSZTÉ (πεντηκοστή) szóból ered és ötvenediket jelent.

A budakalászi evangélikusok zenés alkalmán egy valódi jubileumot ünnepeltek.

1972-ben íródott a nagytarcsai HERMONS együttes (mely Magyarország első könnyűzenés egyházi zenekaraként alakult 1965-ben) Oratorium Anastasis-a, magyarul a Föltámadás Oratoriuma. Az ünnepséget Horváth-Hegyi Olivér parókus lelkész nyitotta meg. Kertész József ismertette a Hermons történetét, majd Dr. Márkus Jánosné betanító karnagy (a szerző gyermeke) vezetésével elindult a zenedráma a kereszt tövétől egészen a föltámadás hajnaláig.

Igét hirdetett Győri Gábor Ádám ny. ev. esperes, majd imádsággal szolgált Bereczky Judit lelkészasszony.

A helyi evangélikus bibliaórák pompás szeretetvendégségre invitáltak, ahol a finom sütemények íze mellett beszélgetések, méltatások hangoztak el. Kásai Anna költőné meghívó szavakkal

szólt a költészet világnapja alkalmából tartandó könyvbemutatóról, melynek bevételét a háború menekültjeinek ajánlotta fel.

Az úgynevezett OLD HERMONS együttesben voltak olyanok, akik részvevői voltak az ősbemutatónak ötven évvel ezelőtt.

Az oratórium szerzője, a plántáló lelkész számára egy igazi jubileumi meglepetés volt, amikor a szeretetvendégségen egy kedves házaspár lépett hozzá. A férfi bemutatkozott, és elmondta, hogy ötven évvel ezelőtt ott volt a nagytarcsai templomban az ősbemutatón. Garádi Géza igazi jubileummá tette jelenlétével a Föltámadás Oratórium bemutatóját.

A szerzemény videófelvétele hamarosan látható lesz Győri János Sámuel Youtube csatornáján.

Föltámadott az Úr! Bizonytalán föltámadt! Ősi húsvéti köszönés mellé hadd írjam ide elkészítőül a keresztyén sírkertek kapufeliratát: Föltámadunk!

*Győri János Sámuel
evangélikus plántáló lelkész*

GYŰJTÉS

A hulladékgyűjtés nagy erőfeszítésünk manapság. Legutóbb egy nagy zacskónyi lejárt gyógyszerünket vittem be a patika gyűjtőjébe. Az ember addig rakosgatja, őrizgeti, amíg le nem jár egy része az orvosságoknak és az világos, hogy a benne lévő anyagok miatt nem jó csak úgy kidobni a többi, kevésbé ártalmas szemét közé. Nagyon helyes, hogy mindent szétválogatunk: külön a lejárt gyógyszert, a használt elemeket, a zöldhulladékot, a műanyagot stb. Ez jó irány, hiszen nem akarjuk ész nélkül megterhelni a környezetünket az ipari módszerekkel előállított szemetünkkel. A cél az, hogy kisebb legyen a „lábnyomunk”, az emberi létezés ne romboljon le mindent körülöttünk.

Persze, az már illúzió, hogy teljesen bele tudnánk simulni a természetbe, nem fog menni, mert emberek vagyunk, akiknek küldetése van a földön. Élnünk kell. Az ember van a teremtés középpontjában. Ha mi nem lennénk, mi értelme lenne a létezésnek? Mit ér magában egy bolygó, amelyiken senkinek nincs öntudata? Mit érne magukban, Föld nélkül az Univerzum csillagai és bolygói?

Élni kell, de nem mindegy, hogy hogyan. Milyen lelki lábnyomot hagyunk magunk után? Megmarad belőlünk az, ahogyan élünk. A szeretetünk, a figyelmünk, a tekintetünk, minden, ami igazán fontos. Amíg élünk, folyamatos feladat elé vagyunk állítva: tudunk-e adni magunkból másoknak?

A napjainkat azért is kell okosan élnünk, mert magunknak is úgy jobb, ha adhatunk és kaphatunk. Érdekes módon akkor jövünk rá jobban arra, hogy a napjainkat jól kellene élnünk, amikor nem megy a székér, odavan az egészségünk vagy valami lelki fájdalom ér minket. Ilyenkor pontosan értjük, hogy nem adatik sok idő és ami van, azt kell jól használni.

Mennyit gyűjtünk egy élet során jó szóból? Mennyit gyűjtünk azokból a pillanatokból, amikor értjük egymást egy barátunkkal? Mennyit a kibékülés örömeiből? Mennyit a megszabadulás csodájából? A baj jön magától. A helyreállítás és annak az öröme is feladat, amire emlékezni kell.

A gyűjtögetésben Isten segítségünkre van. Megszólíthatjuk Őt, és kérhetjük a segítségét a lelki gyűjtögetés feladatában, abban a feladatban, amit Ő jelölt ki nekünk. Ahogy a 13. zsoltárban olvassuk: „én hűségben bízom, szívből ujjongok, hogy megsegítesz. Éneklek az Úrnak, mert jót tett velem”.

*Bereczky Örs református lelkész,
Budakalászi Református Gyülekezet*

ANYAKÖNYV

Szeretettel köszöntjük Budakalász Város legfiatalabb lakóit!

Bálint Borisz
Héjja Lőrinc
Hetényi Gergő
Konrád Diána
Kránitz Benedek
Patócs Nándor Imre
Pulay Jakab Dániel
Süttő Dalma
Szekeres Polla

Sok szeretettel gratulálunk!
Isten éltesse őket
és családjukat!

SPORT

„Nem vagyunk lekvárból!” – a zord időjárás ellenére sokan voltak a Tavaszi Tófutáson

A meg-meg újuló eső és a néha viharossá erősödő szél ellenére 426-an futottak az április 9-én megrendezett Tavaszi Tófutáson. Az Omszk tó Tanító utcai oldalán felállított sátrak alatt az egy- és kétkörös, illetve 10 kilométeres távokra összesen 28 kategóriában lehetett nevezni az óvodástól a seniorokig.

A Tavaszi Tófutás a mozgás öröme és a sportolás népszerűsítése mellett – hasonlóan a tavalyi sikeres kezdeményezéshez – karitatív célokat is szolgált. A Kalász Pékség által felajánlott péksütemények, tea és kávé megvásárlásával a közelmúltban nehéz élethelyzetbe került Dévai Feri bácsinak lehetett segíteni. Az eseményen összesen 393 870 forint gyűlt össze. Köszönet a jó szándékú budakalásziaknak!

Az ideálisnak egyáltalán nem nevezhető időjárási körülmények ellenére kiválóan szervezett, remek hangulatú esemény volt, köszönet Uttó Vandának és Dömötör Katinak az előkészítésért; a kalászi iskolák pedagógusainak, a Faluház munkatársainak és az önkéntes szervezőknek a remek lebonyolításért.

Szárazedzésekkel folytatják a Budakalászi Vidrák

A jeges időszak után szárazon is folytatják a munkát a Budakalászi Vidrák. Az elmúlt hetek eseményeiről Ormándlaki Balázs kommunikációs felelőst kérdeztük.

Áprilisban elkezdtük a szárazedzések továbbfejlesztési programját. Ennek keretében új erőnléti edzés segédeszközöket vettünk és

vezettünk be, mint például a taktikai létra. A Patakpart Általános Iskola fantasztikus tornatermében elindultak a floorball edzések is. Az U12-es és U14-es korosztály számára megtartottuk az első Rapid Shot számítógép vezérlésű automata lőpados edzést a Vasas Jégcentrumban. A különleges eszköz előre beállított sebességgel időközönként ad egy passzt a játékosnak. A számítógép szenzorok segítségével méri a reakcióidőt, a lövés sebességét és a találat pontosságát, így mindenki nyomon tudja követni a fejlődését. Az edzők azonnali visszajelzése már néhány ütéssel később mérhető eredményeket hoznak.

Áprilisban kezdték meg az ismerkedést a csapattagokkal új edzőink, akik azon felül, hogy remek emberek, többségük Erste Ligás professzionális játékosok is.

Kalászi focihelyzet: új klubhelyiség, remek utánpótlás szereplés

Zajlik az élet a BMSE háza táján, az elmúlt hetekben is sok minden történt, amiről Sárosi Tibor egyesületi elnök tájékoztatta olvasóinkat.

„Nagy öröm sportolóink számára, hogy átadtuk a BMSE klubhelyiségét. Most már van hol ünnepelni, beszélgetni, mérkőzéseket nézni, szülinapokat szervezni. A szülők megfelelő körülmények között várhatják csemetéjüket, míg az edzés be nem fejeződik. Nagy mérföldkő ez a klub történetében! Sokat dolgozott mindenki, hogy ilyen szép legyen az építmény. A következő feladat a centerpálya teljes felújítása és még több öltöző kialakítása. A konténerek helyén szabadidő központot, kertmozit és játszóteret tervezünk, és remélem, ezt is létre tudjuk hozni. Szeretnénk a budakalásziaknak egy valódi parkot létrehozni. Van még egy terv: egy téli-nyári sípálya megépítése, ami már folyamatban van.

A csapataink eközben továbbra is remekül szerepelnek a bajnokságban. Az utánpótlás-nevelés magas szinten működik, ezt elismeri a magyar labdarúgó szövetség is, és ezért lehetőség szerint támogatja a klubunkat. Segítséget kapunk az önkormányzattól és

a Puskás Ferenc Labdarúgó Akadémiától is, ezért nagy köszönet. A felnőttcsapatunk küzd a megye egyben maradásért, és úgy néz ki, ez sikerülni is fog. Nagy köszönet a lelkes szurkolóknak, hogy rendszeresen buzdítják a csapatot, és ha esik és fúj a szél, akkor is ellátogatnak a mérkőzésekre.

Nyáron megtartjuk a szokásos gyerek tábor június 20-ai kezdettel Páling Zsolt utánpótlás edző vezetésével. Jelentkezni lehet a 06-20-317-18-34-es telefonszámon. Érdemes jelentkezni, mert egész napos foglalkozás, sportolás, játék, várja a gyerekeket.”

A BMSE U11-es csapata.
Fotó: BMSE

TÖRTÉNELMI SIKERT ÉRTEK EL A BUDAKALÁSZI KÉZILABDÁZÓK A MAGYAR KUPÁBAN

Története eddigi legfontosabb mérkőzéseire készült április második felében a budakalászi férfi kézilabdacsapat. Együttesünk már maradandót alkotott azzal, hogy bejutott a Magyar Kupa elődöntőjébe, a győri tornán pedig megpróbált érmet szerezni.

A budakalászi együttes a harmadik fordulóban kapcsolódott be a Magyar Kupa küzdelmeibe, és idegenben aratott egygólos, 25:24 arányú győzelmet a balatonboglári NEKA ellen. A következő körben a PLER-Budapest ellen nyertek a fiúk 38:30-ra, az Eger elleni 34-26-os siker pedig már a négy közé jutást jelentette. A „Kézilabdás szuperhétvége” elnevezésű győri torna elődöntőjében a kalásziakra ismét rámosolygott a szerencse, ugyanis elkerülték a két nagyágyút, a Bajnokok Ligája-induló Telekom Veszprémet és a Szegedet.

Remek hangulatban indult útjára a labda a négyes döntő első mérkőzésén. Ideges, kapkodó volt a játék az elején, az első gólról a hatodik percig kellett várni, amikor is Éles Benedek juttatta vezetéshez a bakonyiakat. A folytatásban minden egyes veszprémi gólról menetrendszerűen megérkezett a budakalászi válasz, így fej fej mellett haladt a két együttes. A 15. percben vezetett először kettővel a Veszprém (6-4), a kalásziak viszont többször is elrontották a támadásuk befejezését. 7-4 után Tyiskov Mihály szerzett fontos gólt, a további zárkózás viszont – elsősorban az ellenfél határozott védekezésének köszönhetően – elmaradt, így Csoknyai István vezetőedző kénytelen volt időt kérni a 18. percben. Borbély Ádám lehúzta a rolót a veszprémi kapu előtt, a kalásziak azonban nem adták fel, és Varjú Martin góljával 10-6-ra jöttek fel. A 23. percben már hat gól volt a különbség a két csapat között, majd Varjú faragott a hátrányból. 15-9-ről indult az utolsó öt perc, és előbb Juric-Grgic büntetőből volt eredményes, aztán Gjorgjeski egy labdaszerzés után a saját kapuja előteréből dobta át a játékszert az ellenfél hálójába. A kalász 15-11-ig jött fel, ami arra mindenképpen jó volt, hogy életben tartsa a reményeket a második féldőre.

A 35. percben 20-13 állt a táblán, ami a mérkőzés addigi legnagyobb különbsége volt a küzdő felek között. A folytatás már öröndetesebb volt: Juric-Grgic vert helyzetből dobott gólt és még egy kiállítását is kiharcolt, aztán Sinkovits és Varjú szemfüles találatát ünnepelethették a szurkolók. És a 42. percben máris 22-19 volt az állás! A veszprémi időkerés után újra magára talált riválisunk, így kezdődhetett minden újra előről. A 45. percben négy egységgel vezetett a Fejér-B.Á.L. legénysége, majd egy hosszabb gólcsend következett a pályán. Egy ápolást követően tíz perce maradt a kalászi csapatnak, hogy ledolgozza az összeszedett hátrányát, a kettős emberhátrányos helyzet azonban tovább rontotta a helyzetet. Hári büntetője és Fazekas akciógólja után Maracskó Zalán szépített, de egyre csak fogyott az idő, és egy zúgó kapufa jelezte, hogy a szerencse is elpártolt fiainktól. Négy perccel a lefújás előtt 29-23-ra vezetett a „kis” Veszprém, majd Kovács Dominik hozta közelebb csapatát az ellenfélhez (29-25). Két perc alatt sajnos már nem lehetett csodát tenni, így a budakalászi együttes számára végül álom maradt a finálé. A végeredmény 30-27 lett.

Ahogy az várható volt, a fiúk végül a negyedik helyen zárták a tornát, a bronzmérkőzésen ugyanis Bajnokok Ligája-résztvevő Pick Szeged 30:22 arányban jobbnak bizonyult náluk.

A csapatot dicséret illeti azért, hogy eljutott a Kézilabdás szuperhétvége elnevezésű rendezvényre, és képviselhetette településünket, és a szurkolók is jelest érdemelnek, hiszen eljöttek Győrbe, és buzdították az együttest.

Orosz Ferenc

VÁROSI DÍJAK

BUDAKALÁSZI DÍJAK

– várjuk a jelöléseket és a javaslatokat

Budakalász Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 21/2020. (VI.25.) önkormányzati rendelet szerint, a városi díjak adományozásáról szóló 14/2011. (IV.4.) önkormányzati rendelet módosítása értelmében az alábbi díjak jelöltjeire kér és vár javaslatokat, jelöléseket.

„dr. MILOSEVITS PÉTERNÉ”

– BUDAKALÁSZ KÖZOKTATÁSÁÉRT díj

Budakalász legendás pedagógusáról elnevezett díj adományozásának célja, hogy az Önkormányzat elismerését fejezze ki a közoktatás irányításában, a közoktatás vezetésében szakmai, szakértői munkájával kiemelkedő tekintélyt, megbecsülést elért pedagógusnak.

A kitüntetett az adományozást igazoló okiratot, emléklapoktetet és pénzjutalmat kap. A díj átadására a városi Pedagógusnapon kerül sor.

„BUDAKALÁSZ KIVÁLÓ PEDAGÓGUSA” díj

adományozható az önkormányzati és állami fenntartásában működő, helyi nevelési, oktatási intézményekben foglalkoztatott bölcsődei nevelő, óvoda- vagy iskolapedagógusnak, aki kiemelkedő színvonalú oktató-nevelő munkát végez, végzett és eredményesen járult hozzá a gyermekek, tanulók képességeinek kibontakoztatásához, különösen az alábbiakra való tekintettel:

- kiemelkedő tehetséggondozó tevékenység (tanítványai rendszeresen kiváló eredményeket érnek el tanulmányi versenyeken),
- felzárkóztató tevékenység (a gyermekek egyéni képességeihez viszonyított fejlődés tükrében),
- városi, kistérségi szintű bemutató órák, foglalkozások, előadások, tanfolyamok tartása,
- szakmai publikáció (cikk, tanulmány, könyv, tankönyv),
- városi szintű pedagógiai rendezvényeken, műsorokon, munkaközösségi foglalkozásokon való rendszeres, aktív részvétel,
- kiváló kooperációs, kommunikációs és kapcsolatteremtő készség (jó kapcsolat a gyermekekkel, szülőkkel, kollégákkal),
- a gyermekek szabadidős tevékenységének kiemelkedő színvonalú szervezése, illetve a diákönkormányzatok munkáját segítő folyamatos tevékenység.

A kitüntetett címhez díszoklevél, emlékérem és pénzjutalom jár, a díj átadására a városi Pedagógusnapon kerül sor.

„BUDAKALÁSZI POLGÁROK EGÉSZSÉGÉÉRT” díj

adományozható annak a személynek, aki Budakalászon hosszú ideje, legalább 5 éve az egészségmegőrzés, egészségfejlesztés, a megelőzés és tájékoztatás területén – ideértve a szociális ágazatot is – kifejtett munkássága révén elismerésre méltó tevékenységet végez vagy végzett.

Az elismeréshez bronzplakett, díszoklevél és pénzjutalom jár, a díj átadására a városi Sesselweis napon kerül sor.

Jelölő lehet minden budakalászi polgár, aki a honlapon közzétett nyomtatványt kitölti és elküldi

- postai úton a Budakalász Város Önkormányzata, 2011 Budakalász, Petőfi tér 1. címre vagy
- aláírva, beszkenelve az info@budakalasz.hu e-mail címre.

Kérjük, hogy a jelöléshez írjanak egy legalább 1000 karakteres indoklást.

A jelölés határideje: **2022. május 19.** Köszönjük!

SPORTPÁLYÁZAT – 2022.

A város idén is öt sportpályázatot hirdet meg: 15 millió Ft áll rendelkezésre a gyermekek, sportolni vágyó fiatalok, felnőttek és élsportolók támogatására.

Budakalász Város Önkormányzatának 2022. évi költségvetésében összesen 15 millió Ft előirányzat áll rendelkezésre sporttal kapcsolatos tevékenységek támogatása céljából.

Budakalász Város Önkormányzatának Társadalmi Szolidaritás és Humán Ügyek Bizottsága Sportpályázatokat hirdet a 2022-es évben az alábbi támogatási konstrukciókban:

- 1) Óvodai testnevelés és játékos sportfoglalkozások szervezett formáinak, programjainak támogatása
- 2) Iskolai tanórán kívüli testnevelés és szabadidősport szervezett formáinak, programjainak támogatása az egészséges életmód kialakításáért, az egészség megőrzéséért, az ifjúság életésélyeinek javításáért
- 3) Sportegyesületek működésének elősegítése, a sportolni vágyók – különös tekintettel az utánpótlás-kóruak – rendszeres sporttevékenységének támogatása és a tevékenységi feltételek javítása
- 4) Budakalász területén, helyi lakosok számára ingyenes szabadidős sportrendezvények megszervezésének támogatása
- 5) Budakalászi élsportolók sporttevékenységének támogatására és a tevékenységi feltételek javítására

A pályázatok benyújtási határideje:

Postán benyújtva: **2022. május 23. hétfő** (bélyegző napja)

Személyesen benyújtva: **2022. május 23. hétfő 18:00 óra**

Részletek, pályázati feltételek, adatlap és hozzá kapcsolódó mellékletek a <https://www.budakalasz.hu/onkormanyzat/palyazatok/> oldalon találhatóak.

BUDAKALÁSZI

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Каласу

Felelős kiadó: Dr. Deák Ferenc

Szerkesztők: Orosz Ferenc, Péterffy Gábor

Munkatársak: Gulyás Rita, Urbán Ákos

Fotók: Nagy Tamás, Szabó Zoltán

Tördelés: Ali Vali

Nyomtatás újrapiapír felhasználásával: Print Brokers Team Kft.

E-mail: hirmondo@budakalasz.hu | Telefon: 06 26/340-266

A Faluház májusi programajánlója

Május 11-én 18:30 órakor „Hiszek a szóban – Törtetlen gerincek kopogtatása” irodalmi est.

Nagy László és Gáspár írásaiból összeállította és előadja: Lázár Csaba Kazinczy díjas színész, a prózai és verses műsor alatt Négyessy Katalin csellóművész játékát hallhatja a közönség.

Május 12-én 19 órától Filmklub „Jákob rabbi kalandjai” (francia-olasz vígjáték, 1973)

Május 13-án 19 órától Nárcizmus „a szenvedés, amin a másikkal osztozom” –

Dr. Bánki György előadása. Lélekbúvár sorozatunk vendége ezúttal Dr. Bánki György pszichiáter, író, publicista. Első önálló könyve, „A legnagyobb szerűbb könyv a nárcizmusról”, 2016-ban jelent meg.

Május 13-án 19:30-tól Omen koncert.
Vendég: Stage Dives

Május 16-án 19 órától „Látod, cica...” kiállítás megnyitó és könyvbemutató. Szeretettel meghívjuk Önöket G. Horváth Boglárka festőművész cicás

sorozatának kiállítás megnyitójára és Víg Mihály szöveg-illusztrátor könyvbemutatójára, ahol Sarankó Márta műkedvelő beszélget az alkotóval. Az eseményt Karafiáth Orsolya nyitja meg, kísérőprogramként Balaton koncerten vehetnek részt.

Május 20-án Aprók tánca, tánctanulás Bucsánszki Beátával a Budakalászi Tamburazenekar közreműködésével. A táncos foglalkozás alatt kézműves foglalkozást tart a Dunakanyar Népművészeti Egyesület.

Május 26-án 14– 18 óráig Mentáskert Piac, Öko gyereknapp. Kreatív, játékos kísérőprogram a környezettudatosságról, egészséges életmódról.

Május 27-én 17 órától Írás-történelmi előadás. A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület „Régi Magyar nyelvű rovásíráások munkacsoport” nyilvános, ingyenes előadása.

Május 28-án 14-20 óráig Szuperhős Gyereknapp ingyenes szabadterei programokkal. **Farkasházi Réka és a Tintanyúl koncert** 18 órakor kezdődik a nagyteremben, melyre jegyek válthatók hamarosan a tixa.hu oldalon és az esemény előtt a helyszínen.

Június 4-én Retro Party Budakalász, eredeti sláger party a '70-es, '80-as, '90-es és a 2000-es évek dalaival.

**KÓS KÁROLY
MŰVELŐDÉSI HÁZ
ÉS KÖNYVTÁR**

Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár
2011 Budakalász, Szentendrei út 9.
www.koskarolyh.hu. ▪ +36 30 382 9810 ▪ info@koskarolyh.hu

SZUPERHŐS II GYEREKNAP

2022. MÁJUS 28. SZOMBAT, 14.00-20.00

INGYENES SZABADTÉRI PROGRAMJAINK

FEKETE PÁRDUC

DOB SHOW
ARCFFESTÉS
HENNA, HAJFONÁS
KÉZMŰVES SAROK

SÓLYOSZEM
JÁRSZAT

PÓKEMBER
FALMÁSZÁS

THOR
KOVÁCSMŰHELY
BRONZÓNTÉS

HULK
SZKANDERGÉP,
LÖKD MEG A KECSKÉT!
BOKSZGÉP, KILAPÁCSOS ERŐMÉRŐ

FEKETE ŐZVEGY
LOGIKAI JÁTÉKOK

DOCTOR STRANGE
BŰVÉSZKEDJ OKOSAN!
ŪRIÁSBUBORÉK - BEMUTATÓ

X-MEN
CSÚSZDÁS LÉGVÁR

VASEMBER
HELIKOPTER
SZIMULÁTOR

AMERIKA KAPITÁNY
GLADIÁTOR JÁTÉK
KI LESZ BK KAPITÁNY?

HANGYA
LEGO JÁT SZÓHÁZ

GALAXIS ŐRZŐI
ŪTÁZÓ PLANETÁRIUM,
GROOT BONSAI - KÉSZÍTÉS

MARVEL KAPITÁNY
3 D KARIKA
FUTÓZÁS JELMEZÉS
SZUPERHŐSÖKKEL

KÍSÉRŐESEMÉNYEK

COSPLAY

(BEŪLTÖZÖTT SZUPERHŐSÖK),
JÁTÉKBŰRZE, SZUPERHŐS KVÍZ,
KÉPREGÉNY BŰRZE, VÁSÁR,
GASZTRONÓMIA

FARKASHÁZI RÉKA

és a
Tintanyúl

BÁLTEREM 18.00
JEGYÁR A KONCERTRE:
TIXA: 2000
HELYBEN: 2500